

Příloha č. 4

Platby - Agroenvironmentálně-klimatické opatření

Níže uvedené kalkulace včetně metodiky jsou zpracovány jako podklad pro stanovení plateb za účast v jednotlivých agroenvironmentálně-klimatických opatřeních navržených v rámci nově připravovaného dokumentu „Program rozvoje venkova na období 2014 - 2020“. Cílem kalkulací je podložit konečnou výši podpůrných plateb pro zemědělské subjekty dostupnými reálnými daty a dlouhodobými průměry.

Způsob kalkulace agroenvironmentálně-klimatických plateb vychází z konceptu definovaného již nařízením Rady (ES) č.1257/1999 (aktuálně dle nařízení Rady (ES) č.1698/2005 a z nařízení Rady (ES) o podpoře rozvoje venkova z EZFRV č. 1305/2013). Platba umožňuje hradit:

- ztrátu příjmů plynoucí ze snížené intenzity produkce nebo ze zachování určité extenzity produkce,
- dodatečné zvýšené náklady plynoucí z provádění aktivit nad rámec běžné zemědělské praxe,
- v případě potřeby tzv. transakční náklady (až 20% prémie, v případě skupin zemědělců prémie max. 30 %).

Platby se poskytují ročně a kompenzují v plné výši či částečně dodatečné náklady a ušlé příjmy příjemců podpory v důsledku přijatých závazků. Agroenvironmentálně-klimatické platby se vztahují pouze na ty závazky, které jdou nad rámec:

- závazných norem (Cross-Compliance),
- příslušných minimálních požadavků, jež se týkají používání hnojiv a přípravků na ochranu rostlin (POR),
- požadavků dle vnitrostátních právních předpisů,
- běžné praxe¹.

Metodika výpočtu plateb je založena na kalkulaci tzv. ztráty příjmů (income foregone) a/nebo **dodatečných nákladů** (additional costs) vyplývajících z dobrovolného zapojení se do agroenvironmentálně-klimatického opatření.

Ztráta příjmu vychází z kalkulace tzv. ušlého příjmu v důsledku snížení intenzity produkce (snížení hektarového výnosu), příp. z důvodu zachování již existující příznivé úrovně extenzifikace².

Dodatečné náklady vychází z kalkulace skutečných nákladů na dodatečné činnosti či nákladově náročnější činnosti prováděné navíc z důvodu splnění podmínek daných konkrétním agroenvironmentálně-klimatickým závazkem (např. seč od středu ke krajům, použití specifické výsevní směsi, náhrada herbicidů mechanickou likvidací plevelů, použití šetrnějších většinou dražších přípravků na ochranu rostlin - POR apod.).

Na druhou stranu může být ztráta naturálních výnosů částečně kompenzována cenovou premií, tj. vyšší cenou za jednotku v systému integrované, která by měla být započtena do

¹ V rámci AEKO opatření nelze podporovat činnosti, které se staly běžnou praxí (tzn., že jsou vykonávány běžně i mimo AEKO závazky). Např. nelze očekávat výraznou ztrátu příjmů z požadavku nižšího hnojení, pokud se běžně (mimo oblasti s AEKO) také hnojí málo. Vstup do závazku nevyvolá změnu.

² Podmínky podpory na zachování určitého hospodaření jsou nyní nově zpřísněny a specifikovány – viz. část „Doporučení Evropské komise k AEKO“.

celkového příjmu. Stejně tak na straně nákladů je třeba zahrnout případné úspory nákladů (např. snížení nákladů na nakupovaná hnojiva, nepoužité herbicidy, mechanizační náklady na operace prováděné před vstupem do AEKO závazku atd.).

Transakční náklady nebyly v kalkulacích újem u tohoto opatření uvažovány.

Do kalkulací újem nejsou zahrnuty **investiční náklady**.

Kalkulace ztráty příjmů/zvýšení nákladů může probíhat na podkladě dvou možných přístupů:

- a) přístup celistvý: výpočet rozdílu mezi „**Příspěvky na úhradu fixních nákladů a zisku**“ (PÚ = gross margin = hrubé rozpětí nejčastěji na hektar či kus) pro dva srovnávané systémy (např. konvenční hospodaření a hospodaření v režimu integrované produkce, hospodaření na loukách běžné a extenzivní po vstupu do závazku apod.),
- b) přístup dílčí: konkrétní výčet činností vyplývajících z přijatého závazku a jejich ocenění (např. založení biopásů na orné půdě, seč lehkou mechanizací u podmáčených luk).
- c) Jejich kombinace.

O použití přístupu rozhoduje typ (složitost) závazku a dále dostupnost potřebných údajů. Oba přístupy je možné i vhodné u některých závazků kombinovat (tj. druhý dílčí přístup doplňuje prvotní kalkulaci ztráty příjmů/zvýšených nákladů vypočtenou z rozdílů PÚ o dodatečné náklady, které nejsou součástí výpočtu PÚ a vznikají vstupem do závazku, např. zvýšené mzdové náklady aj.).

Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku (PÚ) se obecně definuje jako rozdíl mezi tržní produkcí a vybranými přímými náklady jednotlivých komodit. Hodnota tržní produkce se vypočítá z naturálního množství vyrobeného výrobku vynásobením průměrnou realizační cenou dosahovanou obecně na trhu nebo získanou z výběrového šetření. Vybrané přímé náklady se mění v závislosti na změnách objemu produkce, u rostlinné výroby jde např. o náklady na osiva, hnojiva, prostředky ochrany rostlin, externí služby; u živočišné výroby pak zejména o náklady na krmiva, steliva a léčiva.

Výhodou užití PÚ je, že přínos konkrétní komodity je srovnáván bez zahrnutí vlivu fixních nákladů, tj. do jisté míry nezávisle na úrovni technického vybavení podniku (odpisy) a velikosti administrativy (režie).

U opatření s komplexním vlivem závazků na hospodaření (např. integrovaná produkce, ztráta produkce z orné půdy, extenzivní hospodaření na travních porostech), se proti běžné praxi promítnou závazky do značného počtu variabilních nákladů a do tržeb. Proto je používán příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku jako standardní ekonomický ukazatel (zpravidla na úrovni jedné komodity nebo jejich kombinací), aby byly odlišnosti od běžné praxe snadněji demonstrovatelné.

Použité koncepty výpočtu plateb

Základním konceptem je porovnání PÚ ovlivněné vstupem do opatření s PÚ bez ovlivnění vstupem do AEKO (vždy je možné započítat náklady navíc). Zde byly využity dva způsoby, jak toto porovnání provést:

1. Porovnání PÚ/ha/kus/VDJ na úrovni komodit (např. PÚ u travních porostů – dále TP nebo tržních plodin na orné půdě – dále OP) – nezbytné, např. při podpoře zatravnění.

2. Porovnání PÚ/ha, které je vypočteno na úrovni podniku pomocí modelu podniku (modely odpovídají základním typům farem v zemi). Zde výhodnější pro posouzení vlivu účasti na AEKO na úrovni podniků (např. u obhospodařování TP).

V prvním případě jsou PÚ přímo použity do výpočtu tak, jak jsou vysvětleny výše. Příklad: při zatravnění OP je využit PÚ na OP (s využitím váženého průměru PÚ za hlavní tržní komodity v ČR) pro stanovení ztráty produkce z dotčené plochy a PÚ z travního porostu pro snížení této ztráty. Současně je připočten náklad na zatravnění (rozpočten na celé období).

V druhém případě jsou PÚ dle oblastí využity v modelu farmy, který umožní stanovit průměrný PÚ/ha se zahrnutím více druhů produkce (tj. rostlinné i živočišné). Model umožňuje modelovat strategie farmářů v závislosti na vstupu do AEKO. Detailnější vysvětlení modelového přístupu je uvedeno níže.

Konstrukce modelu a stanovení platby

Konstrukce PU byla využita při sestavení jednoduchého modelu (tabulka v programu MS Excel), který simuluje změny PU se změnami struktury produkce dle zaměření farmy (zde se mění především výnosy, variabilní náklady a struktura produkce). Data pro stanovení typů farem byla využita z databáze „*Nákladovost zemědělských výrobků v ČR*“ a částečně z dat FADN (zejména zatížení půdy skotem a podíly pícnin). Výnosy a ceny byly diskutovány a odsouhlaseny s řadou odborníků z ÚZEI a se zástupci zemědělců. Živočišná výroba byla simulována jako uzavřený obrat stáda (systém kategorií zvířat byl zjednodušen).

Cílem modelu je ukázat rozdíly v příjmech při odlišné intenzitě a zaměření produkce, jako následek účasti na opatření AEKO – tituly na travních porostech. Hlavním cílem bylo odvodit platbu pro základní management na TP.

Modely představují základní typy farmy s TP: smíšená farma s travním porostem, s ornou půdou (především pro produkci krmiv pro dojnice) a s kombinací krav bez tržní produkce mléka (KBTPM) a s dojnicemi (včetně ostatních hlavních věkových kategorií). Pro posouzení vlivu účasti na AEKO na hospodaření na TP bylo využito modelu smíšené farmy s výnosovými charakteristikami produkce objemných krmiv z bramborářsko-ovesné oblasti, kde se nachází převážná část smíšených farem.

Základními položkami v modelu jsou: výnos/užitkovost, cena komodity, tržby, variabilní náklady, PÚ, struktura plodin, struktura zvířat (skot – KBTPM, dojnice), výsledný PÚ na hektar zemědělské půdy, případně na ha TP. Po zadání struktury živočišné výroby je automaticky spočítána bilance krmiv.

Pro stanovení základní platby v AEKO na travách byl porovnán model farmy na travních porostech se středním podílem orné půdy s nízkou intenzitou VDJ/ha a malým zastoupením dojnic (popsána podrobněji dále) s farmou, která by se z farmy na travních porostech stala, pokud by neměla podpory AEKO. Tzn., že by byla další část ploch rozorána (do 5% plochy farmy) a použita pro pěstování krmných plodin, které jsou využity k intenzivnějšímu chovu dojnic (došlo by k mírnému zvýšení zatížení dojnic na 1 ha). Výsledek modelu stávající situace na TP, vyjádřený v PU/ha, byl porovnán s výsledným PU modelu farmy bez podpor AEKO. Porovnání je postaveno na předpokladu, že stávající extenzivní zemědělství vzniklo pod vlivem podpor AEKO a stav bez AEKO je nutné namodelovat. Rozhodujícím faktorem je tedy různá intenzita produkce krmiva pro dojnice, která rozhoduje o možném zatížení dojnicemi a také mírně ovlivňuje dojivost (mléčnou užitkovost) a tedy i rozdílný příjem

z hektaru (příjem z KBTPM je natolik nízký, že významně neovlivňuje průměrný PÚ na 1 ha farmy).

Rozdíl mezi výsledkem modelu za stávajícího extenzivního hospodaření a běžného hospodaření bez účasti na AEKO na travních porostech dává výchozí částku pro platbu na TP v základním managementu. Současně je tato částka výchozí pro většinu nadstavbových titulů na TP, kde jsou ještě zohledněny další náklady a případné ztráty. Toto neplatí u titulů Trvale podmáčené a rašelinné louky a Suché stepní trávníky a vřesoviště, u nichž se počítá jen samotný náklad na posečení a odklíz hmoty respektive na pastvu (důvodem je, že by bez podpory nebyly sečeny/paseny pro obtížnost vůbec).

Příklad modelu – výchozí situace pro srovnání s adaptující se farmou bez podpor:

Popis farmy		TOTO JE POUZE ORIENTAČNÍ										OPTIONAL CHARACTERISTICS		
RV produkce	Plodiny	Výnos (t/ha)	Cena (Kč/t)	Tržby (Kč/ha)	VarN (Kč/ha)	Gross Margin (Kč/ha)	Osevní postup (ha)	Gross Margin (Kč/farma)	Fixní náklady (Kč/ha)	Zisk / ztráta (Kč/ha)	Zisk / ztráta (Kč/farma)	Struktura RV (%)	Struktura RV (ha)	Podíl orné půdy a TP (%)
Orná půda	pšenice ozimá	5,49	3 788	20 785	8 778	12 007	21	252 157	10 674	1 333	27 999	35%	21	26
	ječmen jarní	4,84	4 076	19 716	7 580	12 136	5	58 254	9 589	2 547	12 225	8%	5	9
	ječmen ozimý	4,84	3 133	15 161	6 815	8 346	0	0	10 310	-1 964	0	0%	0	3
	oves	3,45	3 751	12 958	4 596	8 363	0	0	9 791	-1 428	0	0%	0	1
	žito	4,98	3 776	18 808	6 556	12 252	0	0	7 989	4 263	0	0%	0	1
	tritikále	4,34	3 437	14 902	5 832	9 070	0	0	10 511	-1 441	0	0%	0	1
	kukuřice na zmo	8,86	3 594	31 848	11 004	20 844	0	0	0	20 844	0	0%	0	0
	řepka	3,12	9 050	28 198	13 431	14 766	5	70 878	11 486	3 280	15 744	8%	5	6
	kukuřice na siláž	37,17	609	22 630	10 148	12 482	12	149 780	12 561	-80	-957	20%	12	7
	pícniny	36,86	231	8 530	2 152	6 378	18	114 796	6 973	-595	-10 709	30%	18	Podíl orné p
Travní porosty	TP	16,48	324,50	5 348	1164,83	4 183	40	167 317	3 453	730	29 196	40%	40	Podíl TTP
Celkem RV	x	x	x	13 055	4 923	8 132	x	813 182	7 397	735	73 499	141%	101	Celkem z.p.
Celkem farma (Kč/farma)	813 182													
Celkem farma (Kč/ha)	8 132													
												dojnice KBTPM		
												0,82 81%		
ZV produkce	Kategorie zvířat	Užitkovost (l/ ,kg/ks)	Cena (Kč/l, /kg)	Tržby (Kč/ks)	VarN (Kč/ks)	GM (Kč/ks)	Počet zvířat (ks)	GM (Kč/farma)	Fixní náklady (Kč/ks)	Zisk / ztráta (Kč/ks)	Zisk / ztráta (Kč/farma)	Zatížení (DJ/ha z.p.)	Počet zvířat (kusy)	Koeficient přeplnění kusů na VDJ
Mléčný skot	dojnice	6 927	7,50	49 869	22 926	26 944	31	835 257	34 288	-7 344	-227 666	0,31	31,0	1,00
	dojnice - brakace/výřaze	600	24,33	14 600	0	14 600	11	158 414	0	14 600	158 414	0,00	10,9	1,00
	jalovice - 1-2 roky obnov	0	0	0	8 768	-8 768	11	-95 130	18 324	-27 092	-293 949	0,07	10,9	0,60
	výkrm skotu - býci	608	40,41	12 283	9 301	2 981	29	86 877	0	2 981	86 877	0,15	29,1	0,50
	jalovice (do 1 roku obhvo	0	0,00	0	8 768	-8 768	11	-95 130	0	-8 768	-95 130	0,04	10,9	0,40
Masný skot	KBTPM	0	0	0	9 034	-9 034	14	-126 471	-17 402	-26 436	-370 101	0,14	14,0	1,00
	KBTPM - brakace/výřaze	550	24,33	13 384	0	13 384	2	31 228	0	13 384	31 228	0,00	2,3	1,00
	jalovice - obnova	0	0	0	7 144	-7 144	5	-33 336	15 169	-22 313	-104 126	0,02	4,7	0,50
	KBTPM - telata	260	57,19	14 870	0	14 870	9	133 930	0	14 870	133 930	0,04	9,0	0,40
Celkem ŽV (Kč/ha)	x	x	x	22 274	13 318	8 956	x	895 638	15 762	-6 805	-680 524	0,7636	110	
Celkem farma (Kč/farma)	2 227 437													
Celkem farma (Kč/ha)	8 956													
												FADN 0,45 0,4485		
												dojnice celkem 31,00 14,61		
												KBTPM celkem 16,33 7,32		
												mladý skot do 1 roku 14,59		
												50% býčci 7,3		
												50% jalovičky 7,3		

ČR

Datová základna kalkulací plateb

Datová základna pro kalkulace plateb vychází z publikovaných zdrojů (pro výpočty byly použity podklady z let 2009-2012), z vlastních šetření ÚZEI a z konzultací s odborníky.

Hlavními zdroji informací jsou:

- data o nákladovosti zemědělských výrobků; publikace „Nákladovost zemědělských výrobků v ČR“³ vydává každoročně Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI),
- ekonomické údaje zemědělských podniků z šetření FADN⁴; databázi spravuje a aktualizuje Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI),
- normativy pro zemědělství - data o obvyklých pěstebních a chovatelských technologiích v ČR; publikace „Normativy pro zemědělskou a potravinářskou výrobu

³ <http://www.uzei.cz/left-menu/databaze/nakladovost-zemedelskych-vyrobku.html>

⁴ FADN = Farm Accountancy Data Network

AGroConsult⁵ online na webu, databázi spravuje a aktualizuje Česká zemědělská univerzita v Praze,

- normativy pro zemědělství – „*Technologie a ekonomika plodin*“⁶; online na webu, databázi spravuje a aktualizuje Výzkumný ústav zemědělské techniky (VÚZT),

Dalšími zdroji informací jsou:

- normativy pro stavební práce – „*Sborník cen stavebních prací*“⁷ (konkrétně kapitoly Zemní práce/Plochy a úprava území/Hydromeliorace zemědělské a Hydromeliorace lesnicko-technické); pouze elektronická forma (CD), vydává každoročně Společnost RTS, a.s.,
- agregované i položkové údaje cen za jednotlivé závazky a opatření; „*Ceník AOPK ČR 2013*“⁸ online na webu, aktualizuje Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky (AOPK ČR),
- základní údaje o zemědělství ČR (plochy zemědělských plodin, stavy hospodářských zvířat, průměrné mzdové náklady v zemědělství, ceny zemědělských výrobců, výstupy *Agrocensus 2010* aj.) od Českého statistického úřadu (ČSÚ),
- řada dalších vhodných zdrojů informací jako např. *Situační a výhledové zprávy* (MZe); *Zprávy o stavu zemědělství ČR – Zelené zprávy* (ÚZEI); dotazníková šetření běžné praxe na TTP v ČR (ÚZEI 2010, 2013); *Výživa a hnojení travních a jetelovínotravních porostů* (VURV, ISBN 978-80-87011-25-6); *Chov přežvýkavců a trvalé travní porosty - uplatněná certifikovaná metodika pro praxi* (VUŽT a VURV, ISBN 978-80-7403-039-0); *Analýza podmínek pro poskytování podpor v oblasti integrované produkce ovoce a révy vinné v rámci Programu rozvoje venkova v letech 2014-2020* (Ekovín); *Pravidla pro IP systémy - víno, ovoce, zelenina* (Ekovín, SISPO, ZUČM)...;
- konzultace s poradci a experty, orgány ochrany přírody, vlastní zjišťování, výsledky souvisejících projektů aj.

V následujícím přehledu jsou detailněji popsány základní položky kalkulací s uvedením metodiky jejich výpočtu a zdroje. U většiny výpočtů příspěvku na úhradu fixních nákladů a zisku byla použita data za časové období 2009-2012, z databáze „*Nákladovost zemědělských výrobků v ČR*“. Údaje týkající se nákladů na agrotechnické operace na zemědělské půdě, cen PHM, cen materiálových vstupů (např. cena osiva u zatrávnění biopásů), mzdové náklady apod. byly aktualizovány a odpovídají situaci roku 2012.

- náklady na běžné agrotechnické operace na zemědělské půdě jsou čerpány z tzv. agronormativů „*Technické zajištění pracovních operací v rostlinné resp. živočišné výrobě*“ (zdroj: *Normativy pro zemědělskou a potravinářskou výrobu AGroConsult*);
- náklady na ruční práce (seč křovinořezem) vycházejí jednak z vlastního zjišťování – průzkum trhu, existujících dohod se zemědělci na činnosti v Programu péče o krajinu (AOPK ČR) a dále cen uvedených ve *Sborníku cen stavebních prací* (zdroj: Společnost RTS, a.s.),

⁵ <http://www.agronormativy.cz/>

⁶ <http://www.vuzt.cz/index.php?I=A60>

⁷ <http://www.rts.cz/sborniky.html>

⁸ www.dotace.nature.cz/ppk-programy.html

- náklady na PHM odpovídají výši průměrné ceny pro účely cestovních náhrad, resp. ceně uvedené i v agronormativech (zdroj: *Normativy pro zemědělskou a potravinářskou výrobu AGroConsult*),
- mzdové náklady jsou odvozeny dle hodnot hodinových nákladů práce v třídění podle odvětví, tj. pro zemědělství, myslivost a související činnosti (zdroj: ČSÚ).

PÚ– orná půda (pšenice ozimá: ječmen jarní: řepka ozimá)	12 689 ⁹ Kč/ha
PÚ – pšenice ozimá	11 924 Kč/ha
PÚ – ječmen jarní	12 209 Kč/ha
PÚ – řepka ozimá	14 501 Kč/ha
PÚ – dojnice ¹⁰	26 944 Kč/kus
PÚ – výkrm skotu ¹¹	5 963 Kč/kus
PÚ – KBTPM včetně telete do odstavu ¹²	2 218 Kč/kus
PÚ – louky (40 kg N/ha TP)	4 183 Kč/ha
PÚ – louky (0 kg N/ha TP)	1 959 Kč/ha
Náklady na dusíkatá hnojiva (kg č.ž.)	26 Kč/ kg N
Náklady na pohonné hmoty (nafta bez DPH)	30 Kč/l
Náklady na pracovní sílu	159 ¹³ Kč/hodinu

a) Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku - produkce na orné půdě

Hodnota příspěvku na úhradu ve výši 12 689 Kč/ha je stanovena jako vážený průměr příspěvků na úhradu vybraných tří plodin, které byly vypočteny z podnikových dat za období 2009- 2012 (zdroj: *Nákladovost zemědělských výrobků v ČR*). Pro výpočet byly vybrány tři hlavní tržní plodiny: pšenice ozimá, ječmen jarní a řepka ozimá pokrývající 58 % orné půdy ČR. PÚ na ornou půdu byl vypočten jako vážený průměr jejich PÚ, kde váhou byl vzájemný podíl těchto tří plodin na orné půdě v rámci ČR (zdroj: ČSÚ *osevní plochy*). Tento výpočet je podkladem pro stanovení platby u podpory operací zatravňování orné půdy, zatravňování drah soustředěného odtoku, biopásy a ochrana čejky chocholaté. Zdrojová data těchto výpočtů vstupovala do modelů, posuzujících vliv podpor ošetřování TP na hospodaření celého podniku (spolu s PÚ na TP, dojnice a masný skot).

b) Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku - produkce na 1 VDJ

Příspěvek na úhradu na 1 VDJ je vypočten převedením PÚ na kus příslušným koeficientem na VDJ pro ta stanovení, kde je vhodnější pracovat s PÚ/VDJ¹⁴. Tento PÚ byl využit při stanovení platby v případě modelového posouzení ekonomiky farem v AEKO a mimo AEKO.

c) Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku - travní porosty

Hodnota příspěvku na úhradu je kalkulována zvlášť pro jednotlivé typy hospodaření na loukách, a to pro hospodaření velmi extenzivní (jednosečné nehnojené louky), extenzivní (dvousečné louky) a intenzivní (louky se třemi sklizněmi a hnojením ke všem sečím). Pro výpočet příspěvku na úhradu jsou použity dva zdroje dat: a)

⁹ V Metodice jsou hodnoty zaokrouhleny na celá čísla.

¹⁰ Dojnice představuje 1 VDJ. ,

¹¹ Výkrm skotu 0,6 VDJ

¹² KBTPM s teletem 1,2 VDJ (1 VDJ + 0,2 VDJ za tele do odstavu).

¹³ Zdroj: ČSÚ, průměr hrubé hodinové mzdy v zemědělství včetně odvodů za roky 2011-2013.

¹⁴ Koeficienty přepočtu kategorií zvířat dle PRV 2014-2020

podniková data za období 2009-2012 (zdroj: *Nákladovost zemědělských výrobků v ČR*); b) normativní data pro pěstební technologii - louky (zdroj: *Normativy pro zemědělskou a potravinářskou výrobu AGroConsult*).

Pro vhodné použití vypočtených PÚ bylo třeba identifikovat, jaký typ z možných způsobů hospodaření na loukách nejvíce odpovídá současné běžné praxi se zaměřením na určení běžného výnosu píče/sena a úrovně hnojení dusíkem. K tomu byla provedena analýza rozsahu hnojení na travních porostech včetně vazby na výnos sena a podíl krmné dávky, tvořený píčí z TTP (zdroj: dotazníková šetření běžné praxe na TTP v ČR, ÚZEI 2011, 2013). Zjištěná data byla dále konfrontována s výsledky projektu NAZV a aktualizovanými daty VURV (zdroj: QC 0067/2000 *Zemědělské hospodaření ve zranitelných oblastech, VURV*) a agronormativy (zdroj: *Normativy pro zemědělskou a potravinářskou výrobu AGroConsult*). Dále bylo využito normativní přepočtení produkce živin hospodářskými zvířaty. Tento PÚ byl využit při stanovení platby v případě modelového posouzení ekonomiky farem v AEKO a mimo AEKO a v různých titulech v rámci péče o travní porosty.

d) Výpočet plateb pro integrovanou produkci

Kalkulace z větší části vycházejí z podkladů dodaných jednotlivými svazy (SISPO¹⁵ v rámci Ovocnářské unie za integrovanou produkci ovoce, Ekovín¹⁶ v rámci Svazu vinařů ČR za integrovanou produkci révy vinné a ZUČM¹⁷ za integrovanou produkci zeleniny) dle metodiky zpracované ÚZEI. Část údajů bylo také možno čerpat přímo z databáze „*Nákladovost zemědělských výrobků v ČR*“, která zahrnuje několik málo subjektů provozujících integrovanou produkci vína a ovoce.

Získaná data byla konfrontována se standardy pro jednotlivé technologie publikovanými jak v rámci „*Normativů pro zemědělskou a potravinářskou výrobu AGroConsult*“ (tzv. Agronormativy ČZU), tak v rámci „*Technologií a ekonomiky plodin*“ (VÚZT).

U integrované produkce ovoce a zeleniny zůstává základem kalkulace rozdíl příspěvků na úhradu fixních nákladů a zisku integrované a konvenční produkce.

¹⁵ Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce

¹⁶ Ekovín, Svaz integrované a ekologické produkce révy vinné

¹⁷ Zelinářská unie Čech a Moravy

KALKULACE

10.1.1 Operace Integrovaná produkce ovoce

Východiska pro výpočet

Pěstování ovoce v rámci systému integrovaného zemědělství snižuje proti běžné praxi rizika kontaminace životního prostředí vyloučením vybraných prostředků na ochranu rostlin z používání, systémem managementu živin a dalšími zemědělskými postupy. Běžná praxe je spojena s plným využíváním těchto látek.

Platba je postavena na rozdílu příspěvků na úhradu fixních nákladů a zisku integrované a konvenční produkce ovoce. Při výpočtu příspěvku na úhradu fixních nákladů a zisku v případě integrované produkce byly zohledněny jednak vyšší náklady na pracovní síly (zejména povinnost provedení letního řezu včetně drcení větví po řezu), náklady na povinné školení v IP, vyšší náklady na mechanizaci z důvodu omezení použití herbicidů a dále rozdíl nákladů na dražší povolené prostředky v IP v porovnání s běžně užívanými prostředky. Hektarový výnos v IP je považován za srovnatelný s konvenčním hospodařením a stejně tak realizační ceny z důvodu neexistence cenové premie pro produkci z IP.

Současně při uplatnění integrované produkce vznikají dodatečné náklady na povinné rozbory půdy a plodů a dále na pravidelné vyhodnocování výsledků signalizace a monitoringu škodlivých činitelů včetně a poradenství.

	Kč/ha	Kč/ha
Ztráta příjmu (<i>income foregone</i>)		
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku v případě integrované produkce - sady	15 453	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku v případě konvenční produkce - sady	19 041	
Ztráta příjmu celkem (rozdíl příspěvků na úhradu		3 588
Dodatečné náklady (<i>additional costs</i>)		
Řez navíc	5 011	
Školení	138	
Náklady na signalizaci a monitoring ¹⁸	1 500	
Náklady na povinné rozbory ¹⁹	264	
Dodatečné náklady celkem		6 913
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem		10 501

10.1.2. Operace Integrovaná produkce révy vinné

Východiska pro výpočet

Vinařství v rámci systému integrovaného zemědělství snižuje proti běžné praxi rizika kontaminace životního prostředí vyloučením vybraných prostředků na ochranu rostlin z používání, propracovanějším systémem managementu živin a dalšími zemědělskými postupy

¹⁸ Dodatečné náklady na signalizaci a monitoring zahrnují jednak náklad na odbornou pracovní sílu, příp. odbornou poradenskou službu, která provádí vyhodnocování získaných údajů a poradenství. Průměrné roční náklady činí cca 60 000 Kč na podnik, což při průměrné výměře podniku (40 ha), představuje částku 1 500 Kč/ha. Šetření o průměrných nákladech navíc provedeno Ovocnářskou unií v roce 2012.

¹⁹ Dodatečné náklady zahrnují náklady na povinné rozbory půdy a plodů a celkem činí (98 + 166=264). Rozbor půdy se provádí min. 1 x za 5 let z každého půdního bloku (což odpovídá v průměru na každé započaté 3 ha), což při ceně rozboru 1 474 Kč/rozbory včetně odběru činí (1 474/3/5)=98 Kč/ha. Rozbor plodů se provádí každoročně, přičemž v průměru 1 vzorek připadá na 13 ha, což při ceně rozboru 2 155 Kč/rozbory včetně odběru činí (2 155/13)=166 Kč/ha. Šetření o průměrných nákladech navíc v IP podnicích bylo provedeno v roce 2012.

(např. náhradou těchto látek biologickými prostředky). Běžná praxe je spojena s plným využíváním těchto látek.

Platba je postavena na rozdílu příspěvků na úhradu fixních nákladů a zisku integrované a konvenční produkce révy vinné. Účelem operace je snížit spotřebu prostředků na ochranu rostlin a snížit tak tlak na životní prostředí. Při výpočtu příspěvku na úhradu fixních nákladů a zisku v případě integrované produkce byly zohledněny jednak vyšší náklady na pracovní síly (zejména odstraňování listové plochy v zóně hroznů), náklady na povinné školení v IP a nižší hektarový výnos z důvodu uplatnění specifických agrotechnických opatření.

Nově byly navrženy přísnější omezení v IP, které znamenají pro zemědělce dodatečné náklady, zejména v podobě rozdílu nákladů na dražší prostředky určené pro IP v porovnání s běžnými (tj. introdukce dravého roztoče a aplikace „biopreparátů“ proti obalečům a v nadstavbovém titulu výhradní použití feromonů proti obalečům a aplikace „biopreparátů“ proti plísni révy, plísni šedé a padlí révovému). Nově vznikají dodatečné náklady na mechanickou kultivaci příkmenných pásů z důvodu omezení použití herbicidů a na ozelenění každého druhého meziřadí vinice druhově bohatou směsí.

<u>Integrovaná produkce révy vinné – základ</u>	Kč/ha	Kč/ha
Ztráta příjmu (<i>income foregone</i>)		
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku v případě integrované produkce – vinice	23 612	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku v případě konvenční produkce - vinice	24 802	
Ztráta příjmu celkem (rozdíl příspěvků na úhradu)		1 190
Dodatečné náklady (<i>additional costs</i>)		
Školení	166	
Sečení okrajů	22	
Odlistění	1 800	
Náklady na introdukci dravého roztoče <i>T. pyri</i> – náhrada akaricidů ²⁰	745	
Náklady na biopreparáty - náhrada insekticidů proti obalečům ²¹	1 166	
Náklady na mechanickou kultivaci příkmenného pásu - omezení užití herbicidů ²²	2 253	
Náklady na ozelenění každého druhého meziřadí směsí bylin ²³	1 055	
Dodatečné náklady celkem		7 207
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem		8 397

²⁰ Dodatečné náklady jsou vypočteny jako rozdíl nákladů na introdukci dravého roztoče *Typhlodromus pyri* a ušetřených nákladů na akaricidy, tj. $2\,215 - 1\,470 = 745$ Kč. K zavedení dravého roztoče je třeba 1 000 až 1 500 pásků/ha vinice, což při ceně 443 Kč 50 pásků činí 11 075 Kč/ha. Introdukce se provádí 1x za životnost vinice resp. závazek, tedy děleno pěti ($11\,075/5 = 2\,215$ Kč). Úspora při vyloučení akaricidů je vypočtena jako průměr ceny dvou nejčastěji používaných postřiků (Omite a Sanmite) ve výši 1 470 Kč/ha. Náklady aplikace jsou považovány za srovnatelné, proto nejsou započteny.

²¹ Dodatečné náklady jsou vypočteny jako rozdíl nákladů na „biopreparáty“ a ušetřených nákladů na insekticidy, tj. $1\,924 - 758 = 1\,166$ Kč. Náklady na „biopreparáty“ jsou vypočteny jako průměr cen preparátu na bázi *Bacillus thuringiensis*, přípravků na bázi účinné látky spinosad či methoxyfenozid a feromonového matení obalečů. Náklady aplikace jsou považovány za srovnatelné, proto nejsou započteny. Šetření o průměrných nákladech navíc v IP podnicích bylo provedeno v roce 2012.

²² Dodatečné náklady jsou vypočteny jako rozdíl nákladů na mechanickou kultivaci příkmenného pásu vinice a ušetřených nákladů na jednu pásovou aplikaci herbicidu, tj. $3\,391 - 1\,138 = 2\,253$ Kč. Náklady na mechanickou kultivaci odpovídají nákladům na kypření půdy ve vinicích (jednostrannou resp. oboustrannou sekci) dle Agronormativů - technologie vinice. Úspora při vyloučení jedné aplikace herbicidů je vypočtena jako průměr ceny dvou nejčastěji používaných postřiků (Roundup Klasik a Basta) včetně jejich aplikace.

²³ Dodatečné náklady zahrnují cenu doporučeného osiva (3 131 Kč/ha) a mechanizační náklady na vysetí směsi v každém druhém meziřadí vinice (orba, předseťová příprava půdy a setí = 2 142 Kč/ha). Ozelenění meziřadí se provádí 1x za závazek, tj. děleno pěti ($3\,131 + 2\,142/5 = 1\,055$ Kč/ha).

Integrovaná produkce révy vinné – nadstavba	Kč/ha	Kč/ha
Ztráta příjmu (<i>income foregone</i>)		
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku v případě integrované produkce – vinice	23 612	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku v případě konvenční produkce - vinice	24 802	
Ztráta příjmu celkem (rozdíl příspěvků na úhradu)		1 190
Dodatečné náklady (<i>additional costs</i>)		
Školení	166	
Sečení okrajů	22	
Odlistění	1 800	
Náklady na introdukci dravého roztoče <i>T. pyri</i> – náhrada akaricidů ²⁴	745	
Náklady na mechanickou kultivaci příkmenného pásu - omezení užití herbicidů ²⁵	2 253	
Náklady na ozelenění každého druhého meziřadí směsí bylin ²⁶	1 055	
Náklady na feromony - náhrada insekticidů proti obalečům ²⁷	3 683	
Náklady na biopreparáty - náhrada 2 aplikací fungicidů proti plísni révy ²⁸	1 204	
Náklady na biopreparáty - náhrada fungicidů proti plísni šedé ²⁹	1 555	
Náklady na biopreparáty - náhrada 2 aplikací fungicidů proti padlí ³⁰	3 886	
Dodatečné náklady celkem		16 369
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem		17 559

²⁴ Dodatečné náklady jsou vypočteny jako rozdíl nákladů na introdukci dravého roztoče *Typhlodromus pyri* a ušetřených nákladů na akaricidy, tj. $(2\,215 - 1\,470 = 745)$. K zavedení dravého roztoče je třeba 1000 až 1500 pásků/ha vinice, což při ceně 443 Kč 50 pásků činí 11 075 Kč/ha. Introdukce se provádí 1x za životnost vinice resp. závazek, tedy děleno pěti $(11\,075/5 = 2\,215)$. Úspora při vyloučení akaricidů je vypočtena jako průměr ceny dvou nejčastěji používaných postřiků (Omite a Sanmite) ve výši 1 470 Kč/ha. Náklady aplikace jsou považovány za srovnatelné, proto nejsou započteny.

²⁵ Dodatečné náklady jsou vypočteny jako rozdíl nákladů na mechanickou kultivaci příkmenného pásu vinice a ušetřených nákladů na jednu pásovou aplikaci herbicidu, tj. $3\,391 - 1\,138 = 2\,253$. Náklady na mechanickou kultivaci odpovídají nákladům na kypření půdy ve vinicích (jednostrannou resp. oboustrannou sekci) dle Agronormativů - technologie vinice. Úspora při vyloučení jedné aplikace herbicidů je vypočtena jako průměr ceny dvou nejčastěji používaných postřiků (Roundup Klasik a Basta) včetně jejich aplikace. Šetření o průměrných nákladech navíc v IP podnicích bylo provedeno v roce 2012.

²⁶ Dodatečné náklady zahrnují cenu doporučeného osiva (3 131 Kč/ha) a mechanizační náklady na vysetí směsi v každém druhém meziřadí vinice (orba, předseťová příprava půdy a setí = 2 142 Kč/ha). Ozelenění meziřadí se provádí 1x za závazek, tj. děleno pěti $(3\,131 + 2\,142)/5 = 1\,055$ Kč/ha. Šetření o průměrných nákladech navíc v IP podnicích bylo provedeno v roce 2012.

²⁷ Dodatečné náklady jsou vypočteny jako rozdíl nákladů na feromony a ušetřených nákladů na insekticidy, tj. $(4\,890 - 1\,207 = 3\,683)$. Pro feromonové matení obalečů je třeba cca 500 odparníků na ha, což včetně aplikace představuje 4 890 Kč/ha. Úspora insekticidů je rovna ceně přípravku a aplikaci $(758 + 449 = 1\,207)$ Kč/ha.

²⁸ Dodatečné náklady jsou vypočteny jako rozdíl nákladů na 2 aplikace pomocných látek (biopreparátů) a ušetřených nákladů na 2 aplikace tradičních fungicidů proti plísni révy (peronospora), tj. $(2\,970 - 1\,766 = 1\,204)$. Náklady aplikace jsou považovány za srovnatelné, proto nejsou započteny. Šetření o průměrných nákladech navíc v IP podnicích bylo provedeno v roce 2012.

²⁹ Dodatečné náklady jsou vypočteny jako rozdíl nákladů na 2 aplikace pomocných látek (biopreparátů) a ušetřených nákladů na 2 aplikace tradičních fungicidů proti plísni šedé (botrytída), tj. $(4\,972 - 3\,417 = 1\,555)$. Náklady aplikace jsou považovány za srovnatelné, proto nejsou započteny. Šetření o průměrných nákladech navíc v IP podnicích bylo provedeno v roce 2012.

³⁰ Dodatečné náklady jsou vypočteny jako rozdíl nákladů na 2 aplikace pomocných látek (biopreparátů) a ušetřených nákladů na 2 aplikace tradičních fungicidů proti padlí révovému, tj. $4\,972 - 1\,086 = 3\,886$. Náklady aplikace jsou považovány za srovnatelné, proto nejsou započteny.

10.1.3 Operace Integrovaná produkce zeleniny a jahodníku

10.1.3.1 Titul integrovaná produkce zeleniny

Východiska pro výpočet

Zelinářství v rámci systému integrovaného zemědělství snižuje oproti běžné praxi rizika kontaminace životního prostředí vyloučením z používání vybraných prostředků na ochranu rostlin, systémem managementu živin a dalšími zemědělskými postupy. Běžná praxe je spojena s plným využíváním těchto látek.

Platba je postavena na rozdílu příspěvků na úhradu fixních nákladů a zisku integrované a konvenční produkce zeleniny. Příspěvek na úhradu u integrované i konvenční produkce zeleniny je stanoven jako vážený průměr příspěvků na úhradu vybraných tří hlavních druhů zeleniny, a to mrkve, cibule a zelí, kde váhou byl vzájemný podíl ploch těchto tří druhů zeleniny na celkové osevní ploše zeleniny v IP a konvenci. Tyto tři plodiny představují v ČR 40,17 % plochy veškeré zeleniny. Při výpočtu příspěvku na úhradu fixních nákladů a zisku byly v případě integrované produkce zohledněny jednak vyšší náklady na pracovní síly a osiva, dále pak dražší prostředky na ochranu rostlin povolené v IP v porovnání s běžnými přípravky. Hektarový výnos v IP je považován za srovnatelný s konvenčním hospodařením a stejně tak realizační ceny z důvodu neexistence cenové premie pro produkci z IP. Navíc však vznikají dodatečné náklady na povinné rozborů půdy a plodů v IP.

Pěstování zeleniny na jiných trvalých kulturách je v rámci zemědělství ČR svým rozsahem zanedbatelné. S ohledem na podobnost tohoto faremního systému s pěstováním zeleniny na orné půdě (obdobná struktura a typy nákladů) lze tento způsob podpory zahrnout pod shodnou platbu, jako pro pěstování zeleniny na orné půdě (jejíž rozloha je mnohonásobně větší).

Ztráta příjmu (income foregone)	Kč/ha	Kč/ha
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku v případě integrované produkce - mrkev	27 961	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku v případě konvenční produkce - mrkev	49 010	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku v případě integrované produkce - cibule	22 191	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku v případě konvenční produkce - cibule	38 167	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku v případě integrované produkce - zelí	42 567	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku v případě konvenční produkce - zelí	63 869	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku v případě integrované produkce - vážený průměr ³¹	30 821	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku v případě konvenční produkce - vážený průměr	48 506	
Ztráta příjmu celkem ³²		17 685

³¹ Vážený průměr příspěvků na úhradu tří hlavních druhů zeleniny byl vypočten na základě vah 24:40:36 pro IP a 17:50:33 v konvenci, a to v pořadí mrkev, cibule a zelí. Tyto tři plodiny představují v KZ podíl více než 40 % ploch zeleniny. Šetření o průměrných nákladech navíc v IP podnicích bylo provedeno v roce 2012.

³² Výsledná ztráta příjmu je vypočtena jako rozdíl vážených průměrů příspěvku na úhradu fixních nákladů a zisku pro produkci zeleniny v IP a v konvenci, kde vahou je jejich pěstební plocha v integrovaném a konvenčním zemědělství.

Dodatečné náklady (additional costs)

Náklady na povinné rozborů půdy ³³	87	
Náklady na povinné rozborů plodů ³⁴	444	
Dodatečné náklady celkem		531
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem		18 216

Podpora nebude vyplacena, pokud bude na stejné ploše požádáno o platbu na operace biopásy, ochrana čejky chocholaté. Není možný souběh s podporou v EZ na témže bloku.

10.1.3.2 Titul integrovaná produkce jahodníku

Východiska pro výpočet

Pěstování jahod v rámci systému integrovaného zemědělství (dále jen „IP“) snižuje oproti běžné praxi rizika kontaminace životního prostředí vyloučením z používání vybraných prostředků na ochranu rostlin, systémem managementu živin a dalšími zemědělskými postupy. Běžná praxe je spojena s plným využíváním těchto látek.

Platba je postavena na rozdílu příspěvků na úhradu fixních nákladů a zisku integrované a konvenční produkce jahod. Tržby velkou měrou ovlivňují výsledný příspěvek na úhradu. Výše tržeb je dána hektarovým výnosem, který je v IP zhruba o 40-50 % nižší. Současně při uplatnění integrované produkce vznikají dodatečné náklady na povinné rozborů půdy a plodů a dále na pravidelné vyhodnocování výsledků signalizace a monitoringu škodlivých činitelů včetně a poradenství.

Ztráta příjmu (income foregone)	Kč/ha	Kč/ha
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku v případě integrované produkce - jahody ³⁵	117 726	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku v případě konvenční produkce - jahody ³⁶	135 649	
Ztráta příjmu celkem (rozdíl příspěvků na úhradu)		17 924

Dodatečné náklady (additional costs)

Náklady na povinné rozborů půdy ³⁷	87	
Náklady na povinné rozborů plodů ³⁸	444	
Dodatečné náklady celkem		531

Vážené průměry PÚ nenavazují svými hodnotami přesně na celkovou částku újm, kde se projevuje zaokrouhlování při výpočtech.

³³ Dodatečné náklady na povinné rozborů půdy zahrnují rozbor půdy na těžké kovy, který se provádí min. 1x za 5 let na každém půdním bloku (87 Kč/ha). Šetření o průměrných nákladech navíc v IP podnicích bylo provedeno v roce 2012.

³⁴ Dodatečné náklady na povinné rozborů plodů zahrnují rozbor nejméně 1 vzorku z každého pěstovaného druhu zeleniny na každých započatých 20 ha. Rozbor zeleniny se provádí každoročně, přičemž v průměru 1 vzorek připadá na 3-4 ha, což při ceně rozboru 1 615 Kč/rozbor včetně odběru činí 444 Kč/ha. Šetření o průměrných nákladech, které vznikají navíc v IP podnicích, bylo provedeno v roce 2012.

³⁵ Zdroj: šetření ÚZEI v podnicích s integrovanou produkcí jahodníku (2015).

³⁶ Zdroj: šetření ÚZEI v podnicích s integrovanou produkcí jahodníku (2015).

³⁷ Dodatečné náklady na povinné rozborů půdy zahrnují rozbor půdy na těžké kovy, který se provádí min. 1x za 5 let na každém půdním bloku (87 Kč/ha). Šetření o průměrných nákladech, které vznikají navíc, bylo prováděno v podnicích s integrovanou produkcí zeleniny v roce 2012 (ÚZEI).

³⁸ Dodatečné náklady na povinné rozborů plodů zahrnují rozbor nejméně 1 vzorku z každého pěstovaného druhu zeleniny na každých započatých 20 ha. Rozbor zeleniny se provádí každoročně, přičemž v průměru 1 vzorek připadá na 3-4 ha, což při ceně rozboru 1 615 Kč/rozbor včetně odběru činí 444 Kč/ha. Šetření o průměrných nákladech, které vznikají navíc, bylo prováděno v podnicích s integrovanou produkcí zeleniny v roce 2012 (ÚZEI).

Podpora nebude vyplacena, pokud bude na stejné ploše požádáno o platbu na operace biopásy, ochrana čejky chocholaté. Není možný souběh s podporou v EZ na témže bloku.

10.1.4 Operace Ošetřování travních porostů

Kalkulace pomocí modelové farmy

Východiska pro výpočet

V případě travních porostů je na těchto plochách uvažována zejména produkce sena/senáže jako krmiva pro hospodářská zvířata. Požadavek na extenzivní využití travních porostů tak může znamenat ztrátu objemu produkce travní hmoty a snížení výživové hodnoty. To má za následek omezení využití travní hmoty pro mléčný skot a snížení celkového zatížení travních porostů býložravci. Dopad do živočišné výroby je oceněn snížením příspěvku na úhradu na VDJ skotu.

Posouzení je provedeno porovnáním modelů smíšených farem v bramborářsko-ovesné oblasti, které vlivem vstupu do AEKO, snížily intenzitu (v současném období snížení vstupů hnojiv na max. 40 kg N /ha TP) a přizpůsobily strukturu farmy – nižší zornění, poměr masného a mléčného skotu cca 1:2 (do výpočtu vstupuje část dojnic vázaných na travní porosty), tedy farmy extenzifikovaly hospodaření na TP, s farmami, které by bez omezení AEKO výrobu mírně intenzifikovaly (přiměřeně podmínkám, ve kterých se nacházejí), tj. zvýšily by počty dojnic (mléčného skotu), zvýšením hnojení TP by zvýšily výnos píce a zvýšily by užitkovost dojnic. Tento rozdíl mezi strukturami a intenzitou hospodaření se stal základem pro stanovení výchozí újmy pro základní management. Výsledek stanovení této újmy je také základní položkou většiny managementů na TP (kde se jedná o zachování extenzity hospodaření). Újma na 1 ha tedy odpovídá rozdílu mezi průměrným příspěvkem na úhradu u farmy v AEKO a u modelové farmy, která se neextenzifikovala vstupem do AEKO (tedy rozdíl intenzit hospodaření zejména na TP s velmi mírným nárůstem dojnic).

U nadstavbových titulů, kde není aplikace živin dovolena, vychází stanovení újmy z rozdílu PÚ při běžném přísunu dusíku a při 0 kg N/ha.

Navíc dochází ke ztrátě příjmů z důvodu zhoršené kvality produkce píce/sena způsobené omezením termínu seče resp. odložením termínu seče u nadstavbových titulů (u titulů s více termíny sečí je poměrově zohledněn vliv opoždění seče). Ztráta příjmů ve formě ztráty produkce píce nastává také v důsledku nové podmínky ponechání určitého podílu plochy luk neposečeného do dalšího roku. V případě povinného hnojení u nadstavbového managementu Hnojené horské a suchomilné louky (apod.) vznikají v důsledku zákazu aplikace průmyslových hnojiv dodatečné náklady na aplikaci hnojiv organických (tj. hnoje či kompostu). V případě mezofilních a vlhkofilních luk hnojených vzniká ztráta příjmu a dodatečné náklady v důsledku zákazu používání průmyslových hnojiv. Dále jsou započítány dodatečné mechanizační náklady na seč porostu v souvislosti s podmínkou provádění seče od středu ke krajům, kde se předpokládá navýšení nákladů na pojezdy strojů.

V případě pastvin jde o plochy určené primárně pro pastvu zvířat. Platba i zde vychází z omezení zatížení pastviny, což znamená ztrátu produkce ve výši příspěvku na úhradu fixních nákladů a zisku na VDJ (resp. na výši omezení zatížení). Požadavky na likvidaci vytrvalých plevelů a kosení nedopasků jsou nad rámec běžné praxe a znamenají dodatečné náklady.

Na základě provedených analýz předpisů EU není považována podpora extenzivního hospodaření na travních porostech za předmět dvojího financování v rámci Greeningu (Pilíř II).

10.1.4.1 Titul Obecná péče o extenzivní louky a pastviny

U tohoto základního managementu se nově předpokládá jeho jednotné uplatnění jak na louky, tak pastviny. Cílem je udržet dosaženou úroveň extenzivního hospodaření na TP. Výpočet je postaven na porovnání PÚ modelových farem (slouží jako základ pro některé nadstavbové tituly na TP). Podpora limitu max. 1,15 VDJ býložravců/ha vede farmáře k udržení extenzivního hospodaření. Dosavadní zkušenost ukazuje realistický předpoklad, že bez podpory AEKO by se farmy vrátily k rozšíření v průměru o 2 dojnice na 100 ha a o odpovídající počet ostatních kategorií dojného skotu (dopočtené podle údajů ČSÚ) a rozšířily by plochu orné půdy o cca 5 %. Podpora představuje kompenzaci odpovídající zachování stávající úrovně extenzity hospodaření. Model farmy bez AEKO kalkuluje průměrný příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku, který staví na PÚ komodit smíšené farmy v poměru odpovídajícím podmínkám těchto farem v ČR.

V případě, že ponechá zemědělec na louce část plochy dočasně neposečenou, zvýší se podpora o částku, odpovídající PÚ z této plochy.

Péče o extenzivní travní porosty	Kč/ha	Kč/ha
Ztráta příjmu (<i>income foregone</i>)		
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku - obvyklá farma ³⁹	19 668 ⁴⁰	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku - pod závazkem ⁴¹	17 088	
Ztráta příjmu celkem (rozdíl příspěvků na úhradu)		2 579
Sečení od středu ke kraji		119
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem		2 698

Péče o extenzivní travní porosty s ponechanými neposečenými pásy	Kč/ha	Kč/ha
Ztráta příjmu (<i>income foregone</i>)		
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku - obvyklá farma ⁴²	19 668	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku - pod závazkem ⁴³	17 088	
Ztráta příjmu celkem (rozdíl příspěvků na úhradu)		2 579
Ponechání nepokosených 3-10% plochy (PB nad 12 ha) ⁴⁴		293
Sečení od středu ke kraji		119
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem		2 991

10.1.4.2 a 10.1.4.3 Tituly Mezofilní a vlhkomilné louky hnojené a nehnojené

Na těchto z hlediska biodiverzity cennějších loukách je ve srovnání se základním titulem navíc omezena aplikace jen na organická hnojiva, proto je zohledněna ztráta vyvolaná vyloučením průmyslových hnojiv a je hrazeno zvýšení nákladů na aplikaci těchto hnojiv. Dále

³⁹ Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku u farem, které mají alternativu v intenzivnějším hospodaření. Data ze šetření v letech 2009-2012.

⁴⁰ Uvedené hodnoty jsou zaokrouhlené na celá čísla. Přesně PÚ na obvyklé farmě je 19 667,51 Kč, PÚ farmy pod závazkem AEKO 17 088,20 a rozdíl mezi nimi 2 579,31 Kč. Data ze šetření v letech 2009-2012.

⁴¹ Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku na TP u farem, které vstoupily do AEKO na TP a dlouhodobě tak extenzifikovaly hospodaření. Data ze šetření v letech 2009-2012.

⁴² Model smíšené farmy vybudovaný na datech ze šetření o nákladech z 2009-2012 - hospodaření bez závazků v AEKO.

⁴³ Model smíšené farmy vybudovaný na datech ze šetření o nákladech z 2009-2012 - hospodaření se závazkem v AEKO.

⁴⁴ Ztráta 7% z plochy, produkující příjem 4183 Kč (4183*7%=293).

se vyžaduje sekat travní porost obtížnějším způsobem než je běžná praxe, tj. buď ze středu ke kraji nebo od jednoho okraje k druhému, a posunout termín první seče proti obvyklému termínu. Oba závazky přispívají zejména k podpoření druhové rozmanitosti na loukách (např. vyšších rostlin a bezobratlých) a k zachování typických rostlinných společenstev. U nehnojené varianty jsou navíc podpořeny druhy rostlin citlivé na vyšší dávky živin.

Mezofilní a vlhkomilné louky - hnojené	Kč/ha	Kč/ha
Ztráta příjmu (<i>income foregone</i>)		
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku - obvyklá farma ⁴⁵	19 668	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku - pod závazkem ⁴⁶	17 088	
Ztráta příjmu celkem (rozdíl příspěvků na úhradu)		2 579
Ztráta vyvolaná vyloučením průmyslových hnojiv	1 963	
Dodatečné náklady (<i>additional costs</i>)		
Zvýšené náklady na aplikaci organických hnojiv		609
Dodatečné náklady v důsledku ztížené seče, sečení ze středu ke krajům ⁴⁷		119
Dodatečné náklady v důsledku omezení termínu seče ⁴⁸		56
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem		5 326

Při souběhu AEKO a EZ na TP je újma (tj. ztráta příjmu) snížena o 2 224 Kč/ha.

- V případě ponechávání 3-10 % ploch nepokosených (předpokládáno u PB nad 12 ha) bude k platbě připočteno 293 Kč/ha.

V případě mezofilních a vlhkomilných luk nehnojených se újma zvýší o ztrátu způsobenou úplným vyloučením hnojení.

Mezofilní a vlhkomilné louky - nehnojené	Kč/ha	Kč/ha
Ztráta příjmu (<i>income foregone</i>)		
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku - obvyklá farma ⁴⁹	19 668	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku - pod závazkem ⁵⁰	17 088	
Ztráta příjmu celkem (rozdíl příspěvků na úhradu)		2 579
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku – snížení při 0 kg N/ha ⁵¹	2 224	
Dodatečné náklady (<i>additional costs</i>)		
Ztráta omezením termínu seče ⁵²		49
Dodatečné náklady v důsledku ztížené seče ⁵³		119

⁴⁵ Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku na TP u farem, které mají alternativu v intenzivnějším hospodaření.

⁴⁶ Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku na TP u farem, které vstoupily do AEKO na TP a dlouhodobě tak extenzifikovaly. Data pocházejí ze šetření v letech 2009-2012.

⁴⁷ Počítá se s navýšením nákladů na seč o cca 10 % v důsledku podmínky provedení seče od středu ke krajům. Při předpokladu 2 sečí na těchto loukách činí celkové navýšení nákladů (2*595*0,1). Agronormativy (2013).

⁴⁸ Stanovením termínu seče dojde k mírnému znehodnocení píče. Tato ztráta představuje zhruba 2,5% hodnoty celkové roční produkce píče, tj. 2,5 % PÚ na 1ha TP připadající na extenzivní TTP (0,025*4 183 Kč/ha).

⁴⁹ Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku na TP u farem, které mají alternativu k intenzivnějšímu hospodaření. Model s daty ze šetření v letech 2009-2012.

⁵⁰ Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku na TP u farem, které vstoupily do AEKO na TP a dlouhodobě tak extenzifikovaly. Model s daty vychází ze šetření v letech 2009-2012.

⁵¹ Rozdíl PÚ při hnojení 40 kg N/ha a při hnojení 0 kg N/ha: 4 183 – 1 959 = 2 224 Kč (data pro stanovení PÚ pocházejí z období 2009-2012).

⁵² Stanovením termínu seče dojde k mírnému znehodnocení píče. Tato ztráta představuje zhruba 2,5 % hodnoty celkové roční produkce píče, tj. 2,5 % PÚ na 1ha TP připadající na TP (0,025*1 959 Kč/ha).

⁵³ Počítá se s navýšením nákladů na seč o cca 10 % v důsledku podmínky provedení seče od středu ke krajům nebo od kraje

Při souběhu AEKO a EZ na TP je újma (tj. ztráta příjmu) snížena o 1 243 Kč/ha⁵⁴.

V případě ponechávání 3-10 % ploch nepokosených (předpokládáno u PB nad 12 ha) bude k platbě připočteno 137 Kč/ha⁵⁵

10.1.4.4 a 10.1.4.5 Tituly Horské a suchomilné louky hnojené a nehnojené

Na těchto z hlediska biodiverzity cennějších loukách je ve srovnání se základním titulem navíc omezena aplikace jen na statková hnojiva, proto je zde hrazeno zvýšení nákladů na aplikaci těchto hnojiv. Dále se vyžaduje sekat travní porost obtížnějším způsobem než je běžná praxe, tj. buď ze středu ke kraji, nebo od jednoho okraje k druhému, a posunout termín první seče proti obvyklému termínu. Oba závazky přispívají zejména k podpoření druhové rozmanitosti na loukách (např. vyšších rostlin a bezobratlých) a k zachování typických rostlinných společenstev. U nehnojené varianty jsou navíc podpořeny druhy rostlin citlivé na vyšší dávky živin. Porovnání PÚ vychází z modelového ocenění intenzit obvyklých farem a farem v AEKO. V hnojené variantě je vyžadováno pro zachování úživnosti stanoviště, nutné pro podporu žádoucí druhové skladby vyšších rostlin, jednou za pět let provést pohnojení hnojem tzn., že po dobu 4 roků je ztráta PÚ jako při hnojení N 0 kg/ha. Je uhrazen zvýšený náklad navíc na aplikaci organických hnojiv, dále náklad v důsledku ztížené seče (od středu ke kraji či od kraje ke kraji pozemku) a také ztráta vyvolaná omezením termínu seče. U nehnojené varianty se projeví vyloučené hnojení dusíkem po celou dobu závazku (další snížení PÚ).

Horské a suchomilné louky – hnojené (1x za pět let)	Kč/ha	Kč/ha
Ztráta příjmu (income foregone)		
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku - obvyklá farma ⁵⁶	19 668	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku - pod závazkem ⁵⁷	17 088	
Ztráta příjmu celkem (rozdíl příspěvků na úhradu)		2 579
Ztráta při hnojení 40 kg N/ha jednou za pět let ⁵⁸		1 779
Dodatečné náklady (additional costs)		
Dodatečné náklady na aplikaci pouze organických hnojiv ⁵⁹		122
Dodatečné náklady v důsledku ztížené seče ⁶⁰		60
Dodatečné náklady v důsledku omezení termínu seče ⁶¹		490
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem		5 030

ke kraji. Při předpokladu 2 sečí na těchto loukách činí celkové navýšení nákladů (2*595*0,1).

⁵⁴ Snížení platby se nevztahuje na celou úhradu ztrát příjmů, která nestačí k plnému uhrazení nákupu chybějících krmiv a na náklady na aplikaci organických hnojiv v EZ, které jsou vynaloženy i v tomto případě na jiné ploše.

⁵⁵ Ztráta 7% z plochy, produkující příjem 1959 Kč (1959*7%=173).

⁵⁶ Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku na TP u farem, které mají alternativu v intenzivnějším hospodaření. Data pro sestavení modelu pocházejí ze šetření o nákladech v letech 2009-2012.

⁵⁷ Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku na TP u farem, které vstoupily do AEKO na TP a dlouhodobě tak extenzifikovaly hospodaření. Data pro sestavení modelu pocházejí ze šetření v letech 2009-2012.

⁵⁸ Ztráta při snížení z 40 kg N/ha na 0 kg N/ha, z ní čtyři pětiny: (2 224 Kč/ha / 5) * 4 = 1 779 Kč/ha (data pro stanovení PÚ pocházejí z období 2009-2012, Agronormativy 2013).

⁵⁹ Požadavek použití pouze organických hnojiv představuje navýšení nákladů jak z důvodu jejich vyšší ceny proti průmyslovým hnojivům, tak vyšších nákladů na jejich aplikaci (navýšení nákladů na jednu aplikaci rozpočtené na pět roků).

⁶⁰ Počítá se s navýšením nákladů na seč o cca 10 % v důsledku podmínky provedení seče od středu ke krajům. Při předpokladu 1 seče na těchto loukách činí celkové navýšení nákladů (1 * 595 * 0,1). Agronormativy (2013)

⁶¹ Stanovením termínu seče dojde k znehodnocení píče. Tato ztráta představuje zhruba 25% hodnoty celkové roční produkce píče, tj. 25 % PÚ na 1 ha TP připadající na extenzivní TTP (0,25 * 1 959 Kč/ha). Data pocházejí ze šetření v letech 2009-2012.

Při souběhu AEKO a EZ na TP je újma (tj. ztráta příjmu) snížena o 1 439 Kč/ha.

V případě ponechávání 3-10% ploch nepokosených (předpokládáno u PB nad 12 ha) bude k platbě připočteno 137 Kč/ha.

Horské a suchomilné louky – nehnojené	Kč/ha	Kč/ha
Ztráta příjmu (<i>income foregone</i>)		
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku - obvyklá farma ⁶²	19 668	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku - pod závazkem ⁶³	17 088	
Ztráta příjmu celkem (rozdíl příspěvků na úhradu)		2 579
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku – snížení při 0 kg N/ha ⁶⁴	2 224	
Dodatečné náklady v důsledku ztížené seče ⁶⁵		60
Dodatečné náklady v důsledku omezení termínu seče ⁶⁶		490
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem		5 352

Při souběhu AEKO a EZ na TP je újma (tj. ztráta příjmu) snížena o 1 243 Kč/ha⁶⁷.

V případě ponechávání 3-10 % ploch nepokosených (předpokládáno u PB nad 12 ha) bude k platbě připočteno 137 Kč/ha.

10.1.4.6 Titul Trvale podmáčené a rašelinné louky

Východiska pro výpočet

Jedná se z hlediska biodiverzity i ekosystémových funkcí (např. zadržování vody v krajině) o velmi cenné lokality, které jsou ohroženy upuštěním od hospodaření a následnou sukcesí, případně převedením na zcela nevhodný režim (např. odvodnění). Proto samotné zajištění šetrné údržby luk umožní zachování hodnoty těchto stanovišť. Trvale podmáčené a rašelinné louky v současném období poskytují produkci nevhodnou pro zkrmení, a to i vzhledem k požadavkům daného titulu (např. zákaz odvodňování, vyloučení hnojení a pozdní seč). Použití běžné lukařské mechanizace pro údržbu je často nemožné kvůli podmáčení půdy a z hlediska dopadů na biodiverzitu velmi nevhodné. Protože tyto louky zemědělci nevyužívají pro produkci krmiv, jsou veškeré náklady spojené s jejich údržbou považovány za dodatečné náklady (ruční seč, odklíz hmoty).

	Kč/ha	Kč/ha
Dodatečné náklady (<i>additional costs</i>)		

⁶² Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku na TP u farem, které mají alternativu k intenzivnějšímu hospodaření.

⁶³ Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku na TP u farem, které vstoupily do AEKO na TP a dlouhodobě tak extenzifikovaly. Data pocházejí ze šetření v letech 2009-2012.

⁶⁴ Rozdíl PÚ při hnojení 40 kg N/ha a při hnojení 0 kg N/ha: 4 183 – 1 959 = 2 224 Kč (data pro stanovení PÚ z období 2009-2012).

⁶⁵ Počítá se s navýšením nákladů na seč o cca 10 % v důsledku podmínky provedení seče od středu ke krajům. Při předpokladu 1 seče na těchto loukách činí celkové navýšení nákladů (1*595*0,1). Agronormativy (2013)

⁶⁶ Stanovením termínu seče dojde k znehodnocení píče. Tato ztráta představuje zhruba 20% hodnoty celkové roční produkce píče, tj. 25 % PÚ na ha TP připadající na nehnojené TTP (0,25*1 959Kč/ha). Data pocházejí ze šetření v letech 2009-2012.

⁶⁷ Snížení platby se nevztahuje na celou úhradu ztrát příjmů, která nestačí k plnému uhrazení nákupu chybějících krmiv a na náklady na aplikaci organických hnojiv v EZ, které jsou vynaloženy i v tomto případě na jiné ploše.

Náklady na ruční sečení ⁶⁸	5 724	
Náklady na shrabání a úklid hmoty ⁶⁹	10 812	
Náklady na pohonné hmoty ⁷⁰	1 125	
Náklad na odvoz posečené hmoty ⁷¹	2 000	
Celkové náklady na ruční seč a odklíz hmoty ⁷²		19 787
Dodatečné náklady celkem		19 787

Při souběhu AEKO a EZ na TP je újma (tj. ztráta příjmu) snížena o 1 615 Kč/ha⁷³.

10.1.4.7 Titul Ochrana modrásků

Východiska pro výpočet

Titul je cílen na vymezená stanoviště s výskytem modrásků, chráněných v síti NATURA 2000 a vázaných na zemědělsky obhospodařované biotopy, jejichž stavy dlouhodobě klesají a lokality s výskytem ubývají (*Mapování denních motýlů v ČR*). Podmínky závazku jsou nastaveny tak, aby podporovaly vývojová stadia motýlů ohrožená běžnými zásahy (např. seč v době letu dospělců a kladení vajíček) a jejich hostitelské organismy, a pomohly udržet stanoviště v žádoucím stavu. Platba je postavena na rozdílu příspěvků na úhradu fixních nákladů a zisku na loukách při obvyklé úrovni hnojení a při požadované snížené úrovni hnojení (0 kg N/ha). Příspěvky na úhradu jsou odvozeny od příspěvku na úhradu plynoucího z 1 VDJ vázané na TTP, a to dle zatížení, které odpovídá úživnosti luk v závislosti na intenzitě obhospodařování. Navíc dochází ke ztrátě příjmů z důvodu požadavku ponechání nepokosených 15-20 % ploch luk. Současně vznikají dodatečné náklady na seč porostu v souvislosti s podmínkou provádění seče od středu ke krajům nebo od kraje ke kraji, kdy se předpokládá navýšení nákladů na pojezdy strojů.

	Kč/ha	Kč/ha
Ztráta příjmu (<i>income foregone</i>)		
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku - obvyklá farma ⁷⁴	19 668	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku - pod závazkem ⁷⁵	17 088	
Ztráta příjmu celkem (rozdíl příspěvků na úhradu)		2 579
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku – snížení při 0 kg N/ha ⁷⁶	2 224	
Dodatečné náklady (<i>additional costs</i>)		

⁶⁸ Náklad na sečení křovinořezem: 36 hod. práce x 159 Kč/hod (data rok 2011, 2012 a 2013)

⁶⁹ Ruční shrabání pokosené hmoty a naložení na lehkou mechanizaci: 68 hod. x 159 Kč/hod (data rok 2011, 2012 a 2013)

⁷⁰ Pohonné hmoty: 36 lt. x 34,75 Kč/litr benzínu včetně oleje (data rok 2013)

⁷¹ Odvoz ze ztíženého terénu: 5 hod x 400 Kč/hod (data rok 2013)

⁷² Náklad na ruční sečení představuje mzdové náklady a náklady na PHM při sečení křovinořezem. Náklad na odklíz hmoty zahrnuje mzdové náklady na shrabání a vytahání pokosené hmoty a odvoz lehkou mechanizací. Zjištěné údaje vycházejí ze šetření potřeby času, pohonných hmot a jejich cen. Vycházelo ze šetření v roce 2013.

⁷³ Částka v překryvu se nevztahuje na uhrazení nákladů navíc na aplikaci organických hnojiv v EZ.

⁷⁴ Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku na TP u farem, které mají alternativu k intenzivnějšímu hospodaření. Data pro sestavení modelu pocházejí ze šetření o nákladech v letech 2009-2012.

⁷⁵ Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku na TP u farem, které vstoupily do AEKO na TP a dlouhodobě tak extenzifikovaly. Data pro sestavení modelu pocházejí ze šetření o nákladech v letech 2009-2012.

⁷⁶ Rozdíl PÚ při hnojení 40 kg N/ha a při hnojení 0 kg N/ha: 4 183 – 1 959 = 2 224 Kč (data pro stanovení PÚ pocházejí z období 2009-2012).

Dodatečné náklady v důsledku ponechání 15-20% nepokosených ploch ⁷⁷	294
Dodatečné náklady v důsledku ztížené seče (sečení od středu ke kraji nebo od kraje ke kraji) ⁷⁸	119
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem	5 216

Při souběhu AEKO a EZ na TP je újma (tj. ztráta příjmu) snížena o 1 243 Kč/ha⁷⁹.

10.1.4.8 Titul Ochrana chřástala polního

Východiska pro výpočet

Titul je cílen na vymezená stanoviště s výskytem chřástala polního, jehož stavy dlouhodobě klesají a jednotlivé podmínky závazku jsou nastaveny tak, aby podporovaly citlivé fáze v období hnízdění a bezprostředně po hnízdění (nesečení do pozdního termínu, vyloučení hnojení atd.). Úspěšné vyhnízdění ptáků podpoří zachování cílového druhu v ČR. Platba je postavena na rozdílu příspěvků na úhradu fixních nákladů a zisku na loukách při obvyklé úrovni hnojení a při požadované snížené úrovni hnojení (0 kg N/ha). Příspěvky na úhradu jsou odvozeny od příspěvku na úhradu plynoucího z 1 VDJ vázané na TTP, a to dle zatížení, které odpovídá úživnosti luk v závislosti na intenzitě obhospodařování. Navíc dochází ke ztrátě příjmů z důvodu zhoršené kvality produkce sena způsobené odložením termínu seče po 15. srpnu. Současně vznikají dodatečné náklady na seč porostu v souvislosti s podmínkou provádění seče od středu ke krajům nebo od kraje ke kraji, kdy se předpokládá navýšení nákladů na pojezdy strojů.

	Kč/ha	Kč/ha
Ztráta příjmu (<i>income foregone</i>)		
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku - obvyklá farma ⁸⁰	19 668	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku - pod závazkem ⁸¹	17 088	
Ztráta příjmu celkem (rozdíl příspěvků na úhradu)		2 579
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku – jeho snížení při 0 kg N/ha ⁸²	2 224	
Dodatečné náklady (<i>additional costs</i>)		
Dodatečné náklady v důsledku omezení termínu seče (po 15. srpnu) ⁸³		1 273
Dodatečné náklady v důsledku ztížené seče (sečení od středu ke kraji nebo od kraje ke kraji) ⁸⁴		60
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem		6 136

⁷⁷ Požadavek ponechání nepokosených 15-20 % ploch luk představuje ztrátu píce tj. ztrátu ve výši 15 % na 1 ha TP připadající na nehnětené TTP (0,15 * 1 959 Kč/ha) = 294 Kč/ha. Data ze šetření v letech 2009-2012.

⁷⁸ Počítá se s navýšením nákladů na seč o cca 10 % v důsledku podmínky provedení seče od středu ke krajům. Při předpokladu 2 sečí činí celkové navýšení nákladů (2*595*0,1).

⁷⁹ Snížení platby se nevztahuje na celou úhradu ztrát příjmů, která nestačí k plnému uhrazení nákupu chybějících krmiv a na náklady na aplikaci organických hnojiv v EZ, které jsou vynaloženy i v tomto případě na jiné ploše.

⁸⁰ Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku na TP u farem, které mají alternativu k intenzivnějšímu hospodaření. Data pro sestavení modelu pocházejí ze šetření o nákladech v letech 2009-2012.

⁸¹ Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku na TP u farem, které vstoupily do AEKO na TP a dlouhodobě tak extenzifikovaly. Data pro sestavení modelu pocházejí ze šetření o nákladech v letech 2009-2012.

⁸² Rozdíl PÚ při hnojení 40 kg N/ha a při hnojení 0 kg N/ha: 4 183 – 1 959 = 2 224 Kč (data pro stanovení PÚ z období 2009-2012).

⁸³ Stanovením termínu seče dojde k znehodnocení píce. Tato ztráta představuje zhruba 60% hodnoty celkové roční produkce píce, tj. 60 % PÚ na 1 ha TP připadající na nehnětené TTP (0,65 * 1 959 Kč/ha).

⁸⁴ Počítá se s navýšením nákladů na seč o cca 10 % v důsledku podmínky provedení seče od středu ke krajům. Při předpokladu 1 seče činí celkové navýšení nákladů (1 * 595 * 0,1).

Při souběhu AEKO a EZ na TP je újma (tj. ztráta příjmu) snížena o 1 243 Kč/ha⁸⁵.

10.1.4.9 Titul Suché stepní trávníky a vřesoviště

Východiska pro výpočet

Jedná se o velmi cenná stanoviště (cíleně vymezená), která jsou ohrožena nedostatkem pravidelné údržby nebo i opuštěním. Ochrana těchto zpravidla maloplošných a obtížně obhospodařovatelných stanovišť je zajištěna podporou tradičního managementu (často najatou extenzívní pastvou, spojenou s přísunem zvířat na stanoviště). Závazek přispívá zejména k podpoření druhové rozmanitosti na loukách (např. rostlin a bezobratlých).

Jde o málo úživné plochy dříve tradičně spásané ovce a kozami. Zajištění pastvy v těchto vzdálených lokalitách znamená náklad navíc pro zemědělce. Základem platby jsou tedy pouze dodatečné náklady zahrnující zejména mzdové náklady pastevce vyplývající z organizačního zajištění pastvy ovcí a koz při volné pastvě včetně nákladu na pastevecké psy resp. mzdové náklady zahrnující kontrolu stavu zvířat v ohradnících a změny ohradníků při rotační pastvě. U obou typů pastvy je navíc dodatečným nákladem cena dopravy zvířat na takto vzdálené pastviny. Požadavky na likvidaci vytrvalých plevelů a kosení nedopasků jsou nad rámec běžné praxe a znamenají další dodatečné náklady.

	Kč/ha	Kč/ha
Dodatečné náklady (additional costs)		
Dodatečné náklady mzdové – volná pastva ⁸⁶	7 123	
Dodatečné náklady na psa – volná pastva ⁸⁷	916	
Dodatečné náklady mzdové – rotační pastva ⁸⁸	5 247	
Dodatečné náklady – průměr volná a rotační pastva ⁸⁹		6 643
Dodatečné náklady na dovoz zvířat na pastvu ⁹⁰		296
Dodatečné náklady na posekání rostl. druhů po skončení pastvy ⁹¹		2 968
Dodatečné náklady celkem		9 907

10.1.4.10 Titul Druhově bohaté pastviny

Východiska pro výpočet

⁸⁵ Snížení platby se nevztahuje na celou úhradu ztrát příjmů, která nestačí k plnému uhrazení nákupu chybějících krmiv a na náklady na aplikaci organických hnojiv v EZ, které jsou vynaloženy i v tomto případě na jiné ploše.

⁸⁶ Dodatečné mzdové náklady u volné pastvy představují náklady na organizační zajištění pastvy pastevcem (tj. vyhánění, přehánění a zahánění zvířat 2x denně). Výpočet předpokládá průměrnou pastvinu 10 ha, která je pasena 80-100 ovce zhruba v délce 56 dní (zjara a dle potřeby ještě na podzim). Organizace pastvy zabírá pastevci 8 hodin denně a sazba činí 159 Kč/hod. Výpočet nákladů je $(56 * 8 * 159) / 10 = 7 123$ Kč/ha. Data ze šetření o nákladech navíc shromážděna v roce 2012.

⁸⁷ Dodatečné náklady na ovčáckého psa vycházejí z nákladů na jeho krmení a péči o něj po dobu volné pastvy 56 dní a přepočtu na 10 ha pastviny, tj. $(2 352 + 2 226) / 10 = 458$ Kč/ha, přičemž jsou využíváni dva psi $2 * 458 = 916$ Kč/ha. Data ze šetření o nákladech navíc shromážděna v roce 2012.

⁸⁸ Dodatečné mzdové náklady u rotační pastvy zahrnují zejména manipulaci s ohradníky a kontrolu pasených zvířat. V průměru jde o 33 hod/ha a pastevní období, což při sazbě 159 Kč/hod činí $(33 * 159 = 5 247)$ Kč/ha.

⁸⁹ Dodatečné náklady na pastvu jsou průměrem nákladů na volnou pastvu ($7 123 + 916$) a nákladů na rotační pastvu ($5 247$), tj. $(8 039 + 5 247) / 2 = 6 643$ Kč/ha.

⁹⁰ Dodatečné náklady na dovoz zvířat jsou vypočteny na průměrnou vzdálenost pastviny (20 km) při dovozu zvířat na začátku a na konci pastevního období při ceně dopravy 37 Kč/km, tj. $(4 * 20 * 37) / 10 \text{ ha} = 296$ Kč/ha. Data ze šetření o nákladech navíc shromážděna v roce 2012.

⁹¹ Dodatečné náklady na kosení stanovených rostlinných druhů byly převzaty z nákladů na kosení podmáčených a rašelinných luk vzhledem k tomu, že tyto stepní lokality se vyskytují převážně v těžko přístupných lokalitách. Dle expertního odhadu plocha rostlinných druhů činí 15 % pasené plochy, tj. $0,15 * 19 787 = 2 968$ Kč/ha. Data ze šetření o nákladech navíc shromážděna v roce 2012.

Na těchto cenných stanovištích, udržovaných dlouhodobou šetrnou pastvou, je ve srovnání se základním titulem navíc vyžadováno úplné vyloučení hnojení (pastva není považována za hnojení). Závazek přispívá zejména k podpoře či zachování druhové rozmanitosti na těchto travních porostech (např. rostlin a bezobratlých). U této operace jsou podpořeny zejména druhy rostlin citlivé na živiny.

V případě pastvin jde o plochy určené výhradně pro pastvu zvířat. Udržení extenzivního hospodaření se promítá ve výši příspěvku na úhradu fixních nákladů a zisku na VDJ. Současně se požaduje vyloučení aplikace hnojiv, což vede k dalšímu poklesu PÚ na pastvině. Požadavky na likvidaci vytrvalých plevelů a kosení nedopasků jsou nad rámec běžné praxe a znamenají dodatečné náklady.

	Kč/ha	Kč/ha
Ztráta příjmu (<i>income foregone</i>)		
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku - obvyklá farma ⁹²	19 668	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku - pod závazkem ⁹³	17 088	
Ztráta příjmu celkem (rozdíl příspěvků na úhradu)		2 579
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku – jeho snížení při 0 N/ha ⁹⁴	2 224	
Dodatečné náklady (<i>additional costs</i>)		
Dodatečné náklady na likvidaci plevelů bodovou aplikací herbicidů ⁹⁵	300	
Dodatečné náklady na posekání nedopasků po skončení pastvy ⁹⁶	441	
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem		5 544

Při souběhu AEKO a EZ na TP je újma (tj. ztráta příjmu) snížena o 1 243 Kč/ha⁹⁷.

10.1.5 Operace zatravnění orné půdy

Východiska pro výpočet

Zatravnění je velmi účinným opatřením na prevenci či zastavení procesu degradace půd erozí. Titul je cílen na vymezení erozně zranitelné půdy (např. na svazích) a předpokládá se také významný pozitivní vliv operace na jakost vod (omezení splachu živin a ornice). Orná půda je však obvykle natolik produkční, že zemědělci nemají dostatek motivace ji zatravnit (s výjimkou nejvíce ohrožených ploch) a bez podpory nejsou motivováni k této radikální změně hospodaření. Zatravnění je navíc v chráněných územích umožněno s použitím druhově bohatých nebo regionálních směsí osiva, s cílem zvyšovat druhovou rozmanitost rostlin v oblastech se zvýšenou územní ochranou.

Zatravnění orné půdy znamená pro zemědělce vedle dodatečně vydaných variabilních nákladů na vysetí travního porostu také ztrátu příjmu z produkce na orné půdě ve výši příspěvku na úhradu fixních nákladů a zisku. Současně se předpokládá, že zatravněný pozemek bude hospodářsky využíván pro produkci travní hmoty. Z tohoto důvodu je ztráta příjmů z orné

⁹² Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku na TP u farem, které mají alternativu k intenzivnějšímu hospodaření. Data pro sestavení modelu ze šetření o nákladech v letech 2009-2012.

⁹³ Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku na TP u farem, které vstoupily do AEKO na TP a dlouhodobě tak extenzifikovaly. Data pro sestavení modelu ze šetření o nákladech v letech 2009-2012.

⁹⁴ Rozdíl PÚ při hnojení 40 kg N/ha a při hnojení 0 kg N/ha: 4 183 – 1 959 = 2 224 Kč (data pro stanovení PÚ z období 2009-2012).

⁹⁵ Předpokládá se výskyt cca 30 případů/ha. Náklad na bodovou likvidaci herbicidy činí 10 Kč/případ, celkem 300 Kč/ha (30 případů * 10 Kč/případ). Data ze šetření o nákladech navíc shromážděna v roce 2012.

⁹⁶ Odpovídá variabilním nákladům na seč nedopasků travního porostu dle Agronormativů (2013).

⁹⁷ Snížení platby se nevztahuje na celou úhradu ztrát příjmů, která nestačí k plnému uhrazení nákupu chybějících krmiv a na náklady na aplikaci organických hnojiv v EZ, které jsou vynaloženy i v tomto případě na jiné ploše.

půdy snížena o určitý příjem z produkce sena (plnohodnotná produkce sena se předpokládá až druhým rokem). Jednorázové dodatečné náklady na výsev travního porostu (v rozdílné výši v závislosti na použité travní směsi) jsou přepočteny na rok trvání podtitulu.

V případě zakládání travního porostu podél vodního útvaru se očekávají dodatečné náklady na mechanizaci v důsledku rozdílnosti prací spojených s hlavní plodinou na daném pozemku a zatravněnou plochou.

10.1.5.1 Titul Zatravnění orné půdy - běžná směs	Kč/ha	Kč/ha
Ztráta příjmu (<i>income foregone</i>)		
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku – orná půda ⁹⁸	12 689	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku – travní porost ⁹⁹	1 959	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku - travní porost přepočet ¹⁰⁰		1 567
Ztráta příjmu celkem ¹⁰¹		11 122
Dodatečné náklady (<i>additional costs</i>)		
Dodatečné náklady na travní osivo	2 449	
Dodatečné náklady na zatravnění ¹⁰²	3 375	
Dodatečné náklady zatravnění – přepočet ¹⁰³		1 165
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem		12 287

S cílem zamezit dvojímu financování bude vyloučen souběh AEKO - zatravnění a podpora v EZ.

Při souběhu s oblastmi, kde zvláštní právní předpis zakazuje hnojit, dochází k odpočtu ve výši 2 224 Kč/ha.

S cílem zamezit dvojímu financování v případě deklarování operace jako ekvivalentní podpory v rámci přímých plateb na EFA bude újma (tj. ztráta příjmu) snížena o 12 689 Kč/ha.

10.1.5.2 Titul Zatravnění orné půdy - druhově bohatá směs	Kč/ha	Kč/ha
Ztráta příjmu (<i>income foregone</i>)		
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku – orná půda ¹⁰⁴	12 689	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku – travní porost ¹⁰⁵	1 959	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku - travní porost přepočet ¹⁰⁶		1 567

⁹⁸ Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)

⁹⁹ Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)

¹⁰⁰ Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku pro travní porost odpovídá podmínce zákazu aplikace dusíkatých hnojiv na zatravněné plochy a dosahuje výše 1 959 Kč/ha. Předpokládá se plnohodnotné využití travní hmoty až od druhé roku trvání titulu, tj. příjem se předpokládá po čtyři roky. Výpočet je proveden na rok trvání titulu: $(1\,959 * 4) / 5$. Data ze šetření o nákladech z roků 2009-2012.

¹⁰¹ Ztráta příjmu z produkce na orné půdě je snížena o příjem z travního porostu, tj. 12 689 – 1 567 Kč. Data ze šetření o nákladech z roků 2009-2012.

¹⁰² Údaj odpovídá výši variabilních nákladů na založení travního porostu. Data ze šetření o nákladech z roků 2009-2012.

¹⁰³ Dodatečné náklady na zatravnění byly vyděleny počtem let trvání podtitulu, tj. pěti.

¹⁰⁴ Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)

¹⁰⁵ Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)

¹⁰⁶ Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku pro travní porost odpovídá podmínce zákazu aplikace dusíkatých hnojiv na zatravněné plochy a dosahuje výše 1 959 Kč/ha. Předpokládá se plnohodnotné využití travní hmoty až od druhé roku trvání titulu, tj. příjem se předpokládá po čtyři roky. Výpočet je proveden na rok trvání titulu: $(1\,959 * 4) / 5$. Data ze šetření i nákladech z roků 2009-2012.

Ztráta příjmu celkem ¹⁰⁷		11 122
Dodatečné náklady (additional costs)		
Dodatečné náklady na travní osivo	3 930	
Dodatečné náklady na zatravnění ¹⁰⁸	3 375	
Dodatečné náklady na zatravnění a osivo – přepočet ¹⁰⁹		1 461
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem		12 583

S cílem zamezit dvojímu financování bude vyloučen souběh AEKO - zatravnění a podpora v EZ.

Při souběhu s oblastmi, kde zvláštní právní předpis zakazuje hnojit, dochází k odpočtu ve výši 2 224 Kč/ha.

S cílem zamezit dvojímu financování v případě deklarování operace jako ekvivalentní podpoře v rámci přímých plateb na EFA bude újma (tj. ztráta příjmu) snížena o 12 689 Kč/ha.

10.1.5.3 Titul Zatravnění orné půdy – regionální směs	Kč/ha	Kč/ha
Ztráta příjmu (income foregone)		
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku – orná půda ¹¹⁰	12 689	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku – travní porost ¹¹¹	1 959	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku - travní porost přepočet ¹¹²		1 567
Ztráta příjmu celkem ¹¹³		11 122
Dodatečné náklady (additional costs)		
Dodatečné náklady na travní osivo	14 000	
Dodatečné náklady na zatravnění ¹¹⁴	3 375	
Dodatečné náklady na zatravnění a osivo – přepočet ¹¹⁵		3 475
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem		14 597

S cílem zamezit dvojímu financování bude vyloučen souběh AEKO - zatravnění a podpora v EZ.

Při souběhu s oblastmi, kde zvláštní právní předpis zakazuje hnojit, dochází k odpočtu ve výši 2 224 Kč/ha.

S cílem zamezit dvojímu financování v případě deklarování operace jako ekvivalentní podpoře v rámci přímých plateb na EFA bude újma (tj. ztráta příjmu) snížena o 12 689 Kč/ha.

10.1.5.4 Titul Zatravnění orné půdy podél vodního útvaru –běžná směs	Kč/ha	Kč/ha
Ztráta příjmu (income foregone)		

¹⁰⁷ Ztráta příjmu z produkce na orné půdě je snížena o příjem z travního porostu, tj. 12 689 – 1 567.

¹⁰⁸ Údaj odpovídá výši variabilních nákladů na založení travního porostu. Data ze šetření o nákladech navíc shromážděna v roce 2012.

¹⁰⁹ Dodatečné náklady na zatravnění byly vyděleny počtem let trvání podtitulu, tj. pěti.

¹¹⁰ Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)

¹¹¹ Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)

¹¹² Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku pro travní porost odpovídá podmínce zákazu aplikace dusíkatých hnojiv na zatravněné plochy a dosahuje výše 1 959 Kč/ha. Předpokládá se plnohodnotné využití travní hmoty až od druhé roku trvání titulu, tj. příjem se předpokládá po čtyři roky. Výpočet je proveden na rok trvání titulu: $(1\,959 \cdot 4) / 5$. Data ze šetření o nákladech z roků 2009-2012.

¹¹³ Ztráta příjmu z produkce na orné půdě je snížena o příjem z travního porostu, tj. 12 689 – 1 447. Data ze šetření o nákladech z roků 2009-2012.

¹¹⁴ Údaj odpovídá výši variabilních nákladů na založení travního porostu. Data ze šetření i nákladech z roků 2009-2012.

¹¹⁵ Dodatečné náklady na zatravnění byly vyděleny počtem let trvání podtitulu, tj. pěti.

Príspevek na úhradu fixních nákladů a zisku – orná půda ¹¹⁶	12 689	
Príspevek na úhradu fixních nákladů a zisku – travní porost ¹¹⁷	1 959	
Príspevek na úhradu fixních nákladů a zisku - travní porost přepočet ¹¹⁸		1 567
Ztráta příjmu celkem ¹¹⁹		11 122
Dodatečné náklady (additional costs)		
Dodatečné náklady na travní osivo	2 449	
Dodatečné náklady na zatravnění ¹²⁰	3 375	
Dodatečné náklady na zatravnění a osivo – přepočet ¹²¹		1 165
Dodatečné náklady na práci mechanizace ¹²²	774	
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem		13 061

S cílem zamezit dvojímu financování bude vyloučen souběh AEKO - zatravnění a podpora v EZ.

Při souběhu s oblastmi, kde zvláštní právní předpis zakazuje hnojit, dochází k odpočtu ve výši 2 224 Kč/ha.

S cílem zamezit dvojímu financování v případě deklarování operace jako ekvivalentní podpory v rámci přímých plateb na EFA bude újma (tj. ztráta příjmu) snížena o 12 689 Kč/ha.

10.1.5.5 Titul Zatravnění orné půdy podél vodního útvaru - druhově bohatá směs

Ztráta příjmu (income foregone)		
Príspevek na úhradu fixních nákladů a zisku – orná půda ¹²³	12 689	
Príspevek na úhradu fixních nákladů a zisku – travní porost ¹²⁴	1 959	
Príspevek na úhradu fixních nákladů a zisku - travní porost přepočet ¹²⁵		1 567
Ztráta příjmu celkem ¹²⁶		11 122
Dodatečné náklady (additional costs)		
Dodatečné náklady na travní osivo	3 930	
Dodatečné náklady na zatravnění ¹²⁷	3 375	

¹¹⁶ Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)

¹¹⁷ Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)

¹¹⁸ Príspevek na úhradu fixních nákladů a zisku pro travní porost odpovídá podmínce zákazu aplikace dusíkatých hnojiv na zatravněné plochy a dosahuje výše 1 959 Kč/ha. Předpokládá se plnohodnotné využití travní hmoty až od druhé roku trvání titulu, tj. příjem se předpokládá po čtyři roky. Výpočet je proveden na rok trvání titulu: $(1\,959 \cdot 4) / 5$. Data ze šetření o nákladech z roků 2009-2012.

¹¹⁹ Ztráta příjmu z produkce na orné půdě je snížena o příjem z travního porostu, tj. 12 689 – 1 567 Kč. Data ze šetření o nákladech z roků 2009-2012.

¹²⁰ Údaj odpovídá výši variabilních nákladů na založení travního porostu. Data ze šetření i nákladech z roků 2009-2012.

¹²¹ Dodatečné náklady na zatravnění byly vyděleny počtem let trvání podtitulu, tj. pěti.

¹²² Navýšení nákladů na mechanizační práce v důsledku rozdílnosti prací spojených s hlavní plodinou na orné půdě a zatravněnou plochou podél vodního útvaru činí 25 % z variabilních nákladů pro standardní technologie luk, tj. $(0,25 \cdot 3\,097) = 774$. Zdroj: Agronormativy (2013).

¹²³ Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)

¹²⁴ Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)

¹²⁵ Príspevek na úhradu fixních nákladů a zisku pro travní porost odpovídá podmínce zákazu aplikace dusíkatých hnojiv na zatravněné plochy a dosahuje výše 1 959 Kč/ha. Předpokládá se plnohodnotné využití travní hmoty až od druhé roku trvání titulu, tj. příjem se předpokládá po čtyři roky. Výpočet je proveden na rok trvání titulu: $(1\,959 \cdot 4) / 5$. Data ze šetření o nákladech z roků 2009-2012.

¹²⁶ Ztráta příjmu z produkce na orné půdě je snížena o příjem z travního porostu, tj. 12 689 – 1 567.

¹²⁷ Údaj odpovídá výši variabilních nákladů na založení travního porostu. Data ze šetření o nákladech navíc shromážděna v roce 2012.

Dodatečné náklady zatravnění – přepočet ¹²⁸	1 461
Dodatečné náklady na práci mechanizace ¹²⁹	774

Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem 13 357

S cílem zamezit dvojímu financování bude vyloučen souběh AEKO - zatravněování a podpora v EZ.

Při souběhu s oblastmi, kde zvláštní právní předpis zakazuje hnojit, dochází k odpočtu ve výši 2 224 Kč/ha.

S cílem zamezit dvojímu financování v případě deklarování operace jako ekvivalentní podpoře v rámci přímých plateb na EFA bude újma (tj. ztráta příjmu) snížena o 12 689 Kč/ha.

10.1.5.6 Titul Zatravněování orné půdy podél vodního útvaru – regionální směs	Kč/ha	Kč/ha
Ztráta příjmu (income foregone)		
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku – orná půda ¹³⁰	12 689	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku – travní porost ¹³¹	1 959	
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku - travní porost přepočet ¹³²		1 567
Ztráta příjmu celkem ¹³³		11 122
Dodatečné náklady (additional costs)		
Dodatečné náklady na travní osivo	14 000	
Dodatečné náklady na zatravnění ¹³⁴	3 375	
Dodatečné náklady na zatravnění a osivo – přepočet ¹³⁵		3 475
Dodatečné náklady na práci mechanizace ¹³⁶	774	
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem		15 371

S cílem zamezit dvojímu financování bude vyloučen souběh AEKO - zatravněování a podpora v EZ.

Při souběhu s oblastmi, kde zvláštní právní předpis zakazuje hnojit, dochází k odpočtu ve výši 2 224 Kč/ha.

S cílem zamezit dvojímu financování v případě deklarování operace jako ekvivalentní podpoře v rámci přímých plateb na EFA bude újma (tj. ztráta příjmu) snížena o 12 689 Kč/ha.

¹²⁸ Dodatečné náklady na zatravnění byly vyděleny počtem let trvání podtitulu, tj. pěti.

¹²⁹ Navýšení nákladů na mechanizační práce v důsledku rozdílnosti prací spojených s hlavní plodinou na orné půdě a zatravněnou plochou podél vodního útvaru činí 25 % z variabilních nákladů pro standardní technologie luk, tj. $(0,25 \cdot 3\,097) = 774$. Zdroj: Agronormativy (2013)

¹³⁰ Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)

¹³¹ Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)

¹³² Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku pro travní porost odpovídá podmínce zákazu aplikace dusíkatých hnojiv na zatravněné plochy a dosahuje výše 1 959 Kč/ha. Předpokládá se plnohodnotné využití travní hmoty až od druhé roku trvání titulu, tj. příjem se předpokládá po čtyři roky. Výpočet je proveden na rok trvání titulu: $(1\,959 \cdot 4) / 5$. Data ze šetření o nákladech z roků 2009-2012.

¹³³ Ztráta příjmu z produkce na orné půdě je snížena o příjem z travního porostu, tj. $12\,689 - 1\,122$. Data ze šetření o nákladech z roků 2009-2012.

¹³⁴ Údaj odpovídá výši variabilních nákladů na založení travního porostu. Data ze šetření o nákladech z roků 2009-2012.

¹³⁵ Dodatečné náklady na zatravnění byly vyděleny počtem let trvání podtitulu, tj. pěti.

¹³⁶ Navýšení nákladů na mechanizační práce v důsledku rozdílnosti prací spojených s hlavní plodinou na orné půdě a zatravněnou plochou podél vodního útvaru činí 25 % z variabilních nákladů pro standardní technologie luk, tj. $(0,25 \cdot 3\,097) = 774$. Zdroj: Agronormativy (2013)

10.1.7 Operace Biopásy

Východiska pro výpočet

Operace je cílena zejména do oblastí s převahou orné půdy, kde je nedostatek potravních příležitostí a úkrytu pro volně žijící organismy a kde je silně fragmentovaná krajina. Obě varianty operace jsou cíleny na podporu určité skupiny těchto organismů, Krmné biopásy jsou určeny pro podporu zejména drobného ptactva a savců a nektarodárné biopásy na podporu hmyzu (blanokřídlých a denních motýlů). Operace je spojena se značnou ztrátou produkce z orné půdy a s organizačními náklady. Bez podpory by takové aktivity nevznikly nebo by vznikly jen v mizivé míře, která nepřispívá významně k řešení problémů na krajinné úrovni.

Výsev obou typů biopásu znamená ztrátu příjmu z produkce na orné půdě z této plochy ve výši příspěvku na úhradu fixních nákladů a zisku. Současně se nepředpokládá využití hmoty z těchto pásů pro krmení hospodářských zvířat, tedy ztráta příjmu je rovna plné ztrátě z orné půdy.

Vedle ztráty produkce vznikají dodatečné náklady na výsev biopásů (osivo) a na mechanizaci spojenou s jejich výsevem a sklizní v důsledku rozdílnosti prací spojených s hlavní plodinou na daném pozemku. V případě krmných biopásů se jedná o náklady každoroční a u nektarodárných biopásů o náklady vznikající dvakrát během závazku.

U nektarodárných biopásů navíc vznikají další dodatečné náklady vzhledem k požadavku na jejich seče (v určitém rozsahu a četnosti).

10.1.7.1 Titul Krmné biopásy	Kč/ha pásu	Kč/ha pásu
Ztráta příjmu (<i>income foregone</i>)		
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku – orná půda ¹³⁷	12 689	
Ztráta příjmu celkem ¹³⁸		12 689
Dodatečné náklady (<i>additional costs</i>)		
Dodatečné náklady na osivo ¹³⁹	2 472	
Dodatečné náklady na výsev ¹⁴⁰	2 277	
Dodatečné náklady celkem ¹⁴¹		4 749
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem		17 438

S cílem zamezit dvojímu financování bude vyloučen souběh AEKO operace biopásy a podpora v EZ na stejné ploše.

S cílem zamezit dvojímu financování v případě deklarování operace jako ekvivalentní podpory v rámci přímých plateb na EFA bude újma (tj. ztráta příjmu) snížena o 12 689 Kč/ha.

10.1.7.2 Titul Nektarodárné biopásy	Kč/ha pásu	Kč/ha pásu
Ztráta příjmu (<i>income foregone</i>)		
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku – orná půda ¹⁴²	12 689	

¹³⁷ Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)

¹³⁸ Využití píče z krmného biopásu není uvažováno, ztráta příjmu je rovna plné ztrátě z orné půdy.

¹³⁹ Celková hodnota výsevu je součtem nákladů na doporučené výsevky daných plodin (Kč/ha).

¹⁴⁰ Rozdílné obdělávání biopásu znamená vyšší nákladovost mechanizačních prací (tj. orba, vláčení a setí do částečně zpracované půdy). Vzhledem k tomu, že plocha biopásu může být max. 1 ha, mohou činit přírážky k nákladům na mechanizaci až 50 %. Celkem tedy navýšení činí 2 277 Kč/ha ((2*1 577 + 355 + 1 045)*0,5), Základní operace jsou již zahrnuty v úhradě příjmů. Zdroj: Agronormativy (2013).

¹⁴¹ Dodatečné náklady na vysetí krmného biopásu jsou rovny jejich skutečné výši, výsev se provádí každoročně.

¹⁴² Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)

Ztráta příjmu celkem ¹⁴³		12 689
Dodatečné náklady (additional costs)		
Dodatečné náklady na osivo ¹⁴⁴	2 117	
Dodatečné náklady na výsev ¹⁴⁵	2 277	
Dodatečné náklady na vysetí biopásu - přepočet ¹⁴⁶		1 758
Dodatečné náklady na seč biopásu ¹⁴⁷	2 321	
Dodatečné náklady celkem		4 079
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem		16 768

S cílem zamezit dvojímu financování bude vyloučen souběh AEKO operace biopásy a podpora v EZ na stejné ploše.

S cílem zamezit dvojímu financování v případě deklarování operace jako ekvivalentní podpory v rámci přímých plateb na EFA bude újma (tj. ztráta příjmu) snížena o 12 689 Kč/ha.

10.1.8 Operace ochrana čejky chocholaté

Východiska pro výpočet

Stavy čejek dlouhodobě klesají, podobně jako dalších polních ptáků v ČR, proto se tato operace zaměřuje na omezení hospodaření na vymezených hnízdních lokalitách, kde je zaznamenán odborníky dlouhodobý prokazatelný výskyt tohoto druhu. Jedná se obvykle o produkční oblasti se silnou ekonomickou motivací k intenzivnímu hospodaření. Vyloučení pěstování plodin v době hnízdění a bezprostředně po něm se zvyšuje pravděpodobnost úspěšného odchovu mláďat. Současně budou podpořeny další druhy ptáků vázaných na zemědělské biotopy, včetně chráněných druhů (např. skřivan polní, čáp černý, ůhýk obecný). Následný management (po vyhnízdění) je směřován na ochranu půd a podporu dalších volně žijících organismů na orné půdě.

Na lokalitách vymezených jako hnízdiště čejky chocholaté je zakázáno od začátku roku až do konce května provádět jakékoli agrotechnické operace, což představuje pro zemědělce ztrátu příjmu z produkce na orné půdě ve výši příspěvku na úhradu fixních nákladů a zisku.

V druhé polovině roku je předpoklad osetí plochy plodinami převážně na zelené hnojení, což představuje dodatečné náklady zahrnující pořízení doporučeného osiva, náklady na vlastní výsev plodiny a její následné zapravení.

	Kč/ha	Kč/ha
Ztráta příjmu (income foregone)		
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku – orná půda ¹⁴⁸	12 689	
Ztráta příjmu celkem ¹⁴⁹		12 689
Dodatečné náklady (additional costs)		
Dodatečné náklady na osivo ¹⁵⁰	1 897	
Dodatečné náklady na výsev ¹⁵¹	2 214	

¹⁴³ Využití píče z nektarodárného biopásu není uvažováno, ztráta příjmu je rovna plné ztrátě z orné půdy.

¹⁴⁴ Celková hodnota výsevu je součtem nákladů na doporučené výsevky daných plodin (Kč/ha).

¹⁴⁵ Rozdílné obdělávání biopásu znamená vyšší nákladovost mechanizačních prací (tj. orba, vláčení a setí do částečně zpracované půdy). Vzhledem k tomu, že plocha biopásu může být max.1 ha, mohou činit přírážky k nákladům na mechanizaci až 50 %. Celkem tedy navýšení činí 2 277 Kč/ha ((2*1 577 + 355 + 1 045)*0,5). Základní operace jsou již zahrnuty v úhradě příjmů. Zdroj: Agronormativy (2013).

¹⁴⁶ Dodatečné náklady na vysetí nektarodárného biopásu vzniknou 2x za závazek, tedy náklady byly vynásobeny dvěma a vyděleny počtem let trvání podtitulu, tj. pěti (2*4 394)/5.

¹⁴⁷ Odpovídá celkovým nákladům na seč travního porostu včetně odkluzu biomasy dle technologie louky – Agronormativy (2013). Závazek seče je stanoven každoročně, tj. 2 321 Kč/ha.

¹⁴⁸ Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)

¹⁴⁹ Vzhledem k nemožnosti osetí orné půdy je ztráta příjmu rovna plné výši příspěvku na úhradu z orné půdy.

¹⁵⁰ Zahrnuje náklady na osivo doporučené směsi.

Dodatečné náklady na likvidaci plodiny ¹⁵²	549	
Dodatečné náklady celkem		4 660
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem		17 349

S cílem zamezit dvojímu financování bude vyloučen souběh AEKO operace ochrana čejky a podpora v EZ na stejné ploše.

S cílem zamezit dvojímu financování v případě deklarování operace jako ekvivalentní podpory v rámci přímých plateb na EFA bude újma (tj. ztráta příjmu) snížena o 12 689 Kč/ha.

10.1.9 Operace Zatravnění drah soustředěného odtoku

Východiska pro výpočet

Dráhy soustředěného odtoku jsou části polí, extrémně ohrožené vodní erozí. Okolní plocha pole je často z hlediska eroze méně zranitelná. Zatravnění celých bloků by představovalo značné náklady a u zemědělců je brzdí nízká motivace. Proto byly tyto dráhy vymezeny v evidenci půdy a zemědělci mohou cíleně zatravnit jen odpovídající pásy na označených půdních blocích. Touto operací bude snížena eroze půd a kontaminace vodních toků.

Zatravnění drah soustředěného odtoku znamená pro zemědělce vedle dodatečně vydaných variabilních nákladů na vysetí travního porostu také ztrátu příjmu z produkce na orné půdě ve výši příspěvku na úhradu fixních nákladů a zisku. Jednorázové dodatečné náklady na výsev travního porostu (v rozdílné výši v závislosti na použité travní směsi) jsou přepočteny na rok trvání podtitulu.

V případě zakládání travního porostu se očekávají dodatečné náklady na mechanizaci v důsledku nepravidelného tvaru a velikosti zatravněvané plochy a v důsledku rozdílnosti prací spojených s hlavní plodinou na daném pozemku a zatravněnou plochou.

10.1.9 Operace Zatravnění drah soustředěného odtoku	Kč/ha	Kč/ha
Ztráta příjmu (income foregone)		
Příspěvek na úhradu fixních nákladů a zisku – orná půda ¹⁵³	12 689	
Ztráta příjmu celkem ¹⁵⁴		12 689
Dodatečné náklady (additional costs)		
Dodatečné náklady na travní osivo	2 141	
Dodatečné náklady na zatravnění ¹⁵⁵	3 375	
Dodatečné náklady zatravnění – přepočet ¹⁵⁶		1 103
Dodatečné náklady na práci mechanizace ¹⁵⁷	774	
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem		14 566

S cílem zamezit dvojímu financování bude vyloučen souběh AEKO operace zatravnění a podpora v EZ.

¹⁵¹ Výsev doporučené směsi je považován za náklad navíc, tj. jsou hrazeny následující operace spojené s výsevem: podmínka, předseťová příprava půdy a setí (bezorebné setí či setí do částečně zpracované půdy).

¹⁵² Odpovídá variabilním nákladům pro podmínku dle Agronormativů (2013).

¹⁵³ Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)

¹⁵⁴ Využití píče ze zatravněných drah není uvažováno, ztráta příjmu je rovna plné ztrátě z orné půdy.

¹⁵⁵ Údaj odpovídá výši variabilních nákladů na založení travního porostu. Agronormativy (2013)

¹⁵⁶ Dodatečné náklady na zatravnění byly vyděleny počtem let trvání podtitulu, tj. pěti.

¹⁵⁷ Náklady na mechanizační práce v důsledku rozdílnosti prací spojených s hlavní plodinou na orné půdě a zatravněnou plochou drah soustředěného odtoku jsou vyšší o 25 %. Základní operace jsou již hrazeny v rámci kompenzace ztráty příjmu. Navýšení je odvozeno z variabilních nákladů pro standardní technologie luk, tj. $(0,25 \cdot 3 \cdot 097) = 774$. Agronormativy (2013).

Při souběhu s oblastmi, kde zvláštní právní předpis zakazuje hnojit, dochází k odpočtu ve výši 2 224 Kč/ha.

S cílem zamezit dvojímu financování v případě deklarování operace jako ekvivalentní podpoře v rámci přímých plateb na EFA bude újma (tj. ztráta příjmu) snížena o 12 689 Kč/ha.